

304891

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.

జేన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఫి బ్రవరినెల 10 వ తేది శనివారము

No. 262

సంపుటము. ౩.

స శ నా మ స ం ప త్న ర మా ఘ మా స బ హు శ చ వి తి ర.

నంచిక ౨౬౨

త్వ ర లో !

వెలువడగలదు !!

పింగళ సంవత్సరాదినంచిక

ము ద్రి త మ గు మ న్న ది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

సంవత్సరాది దినమున వెలువడగలదు.

కాగితముల కఠిన్వనం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్నవలన వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:	వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" అగ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	" " 0-12-0
ఆంధ్రవార్షిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక ౩ మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపేటి మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాశ్యతనుభవమునుబొందుట స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి రోగిసాధ్యమును దృఢగ్రాతమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయును. 219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందచేటి, అతంకనిగ్రహ హృదయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఉచితము!

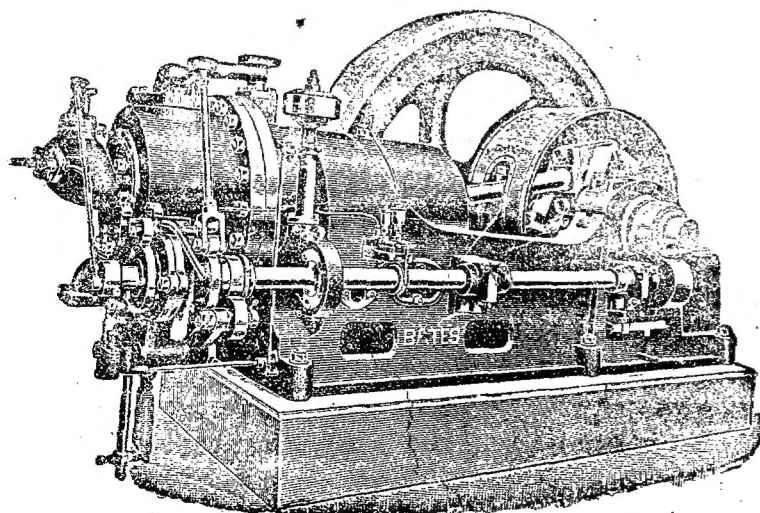
ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొన కచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణశ్రీ కేశవశ్రీ, 183 20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

బేటుగోల్డ్ మెడల్ శెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయపు ఇంజనులు యెటు వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్తో నయినను నుమారు ఒకమాసము వేరయి జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ యింజను మాత్రము యీ యింజనులు తీసి కొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తి కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 50 గుర్రముల పవరవరకు పీట్లయొక్క స్పేరు సామానులు సహాయ పృథును స్టామలో సిద్ధముగా నుండును.

డి. యల్. శాస్త్రీ అండు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.
బ్రాంచిలు: బెజనాడ, రాజమండ్రి

నకలవృశ్చిక విషసంజీవిని

నూరురూపాయల బహుమతి.

బాధతో వచ్చువారు!

సుఖముగఁ బోదురు !!

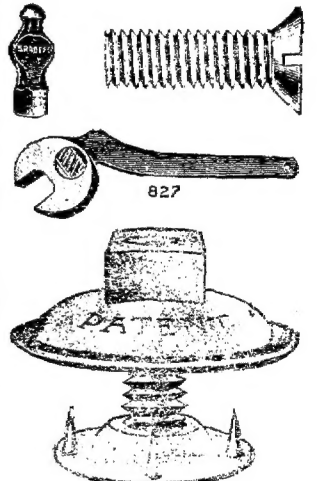

ఈమందు ఇతరుల మాయ మందు వంటిదిగాదు. ఉపయోగించినచే తప్పక మంటయు బాధయు తీరును. ఇది: తేలుబాధకే గాక, ఎలుక, కుక్క, సండ్రగ బృమొదలగు జంతువుల విషములకు నుపయోగించును. ఈ మందుచే తేలుబాధ నివర్తింపకున్న మందు క్రయముతో నూరురూపాయల బహుమతి.

పాను లియ్యగలము. వెల సులభము
2 సీసాలుగల ప్యాకెట్టు 1-కి 8 అ. పోస్టేజి ౩ అణాలు.
ఒక టేబుడ 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజి ఉచితం
ఒకడజెక్ ప్యాకెట్టు పోస్టేజితో రు. 5-0-0.
1-8-0 వెలగల ఛాక్ సలర్ ప్యాకెట్టు పేనా ఉచితము.
శ్రీ. నీశారామ మొన్నలియ్యగారు
8, కందప్ప మొదలిపేటి, తిరుపత్తి క్లబ్బి, మద్రాస్.

బయటడిగి ఆర్డరులు సత్వరముగాను జాగ్రత్తగాను పంపబడును. ఒకమారు మోస్తరుమాచిన సంగతి తెలియగలదు.

ఇనుప సామానులు, రంగులు, సీమెంటు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెన్సింగు సామానులు, మిల్లులు, మైనింగు, జిన్నింగు, రైసుమిల్లు మొదలగు వానిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువారు.

(668)
A. MOHAMED & CO.,
General Hardware & Machinery Mart.
No. 15 Armenian Street, Madras.

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

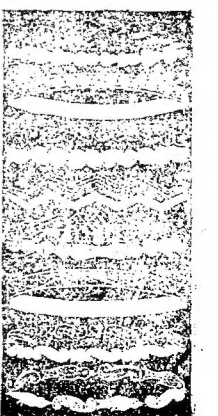
గురుసామి శెట్టి కింపెని, మరాఘ వర్తకులు.

25, వై నాబజారురోడ్, మద్రాసు.

తెలివిలిగము: "ఉమిడి-రామయ్య" మద్రాసు.

ఈపటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులనమ్మకముగా సవరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులకనుబులు అందులకు మజారీల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గుల్ల, నోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టికలు ఉంగరములు, వాళ్ల పుంగరములు డాలర్లు, గడియారపు గోలుములు, కాసుల పేర్లు, వెండినగలు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు హాజరున యున్నవి. నాణ్యమైన నగలుపూచియివ్వబడును. 598

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypno-æmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested

for free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—
ERECTRUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA, India.

డా॥ పి. డి. సావంత్ నివాసము: ఐనావడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసరిల్లా

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు బహుమతిగా ఉపహరించిన కవిత్వములను, వాగ్దత్తములను, గంధమాలములను, శృంగారము, ప్రాచీనోపదేశములను అన్ని విధములవలన గలగు చర్యకర్తలములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోపధిసారసరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యమచ్ఛిన్నము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కఠినమునందలి సాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాశసంబంధమును నోవలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కఠినాశోగ్యమును గలగు జేయును. 16 శోభాలకర కుండుటకు 4 బోన్సుల బుడ్డలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తితరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.

వరి, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, ఆరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి పయ్యలకున్న, దుంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగనైరాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యిన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనడలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను ఆనుసరించి తయారుచేయుచున్నాము. 'శాస్త్రోక్త ఎరువు' అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి ఒక్కొక్కజిల్లాలోని జమీందార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నాము. వైశేషిక పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద సూచించియుండు వైవిధ్యములకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ ఆండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.

PARKY & Co, Post Box No 12, Madras.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

"ఆంధ్ర శిగరెట్లు"

615

(కోడిపుంజు మార్కు గలవి)

ఈ శిగరెట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమున వెరిగిన మేలైన పొగాకుచే ఆంధ్రులగు మావలన తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెప్పించబడినవి; కాన వీనిని ఆంధ్రరాష్ట్రములగు మీరందరు ఆభిమానించి, ఉపయోగపరచి గుణాగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పంచితులకును దెల్పుచుండుట. ఈ క్రింద ఆద్రస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియగలుగును.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫిటర్సురోడ్, మాంటూరోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

301

పాశ్చాత్య వేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నిష్పక్షానము పరికింపును.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్ సర్టింగ్ కమిటీ ఎగియర్ వేన్. నం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోషి, కడుపునోషి, ఉష్ణ, కజ్వరము, పిత్తసంబంధరొగము. విడ్డల యెముకవాతములన్నియు, గుణచయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదిసము వచ్చుకొను లకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి-ఎస్-ఆచార్యరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వామివారి కమిషనర్, మైసూరు కవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకామయవార కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్సాహమును, గుణాచలను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కస్తూరిక మాత్రలనుండియు యావధములను తయారు చేయుచుందురు."

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రలున్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల నొకసారి తిప్పించికొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరే రూ 1-8-0

12. సీసాలొకసారి కొనిన 2-12-0

25. సీసాలొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్తరొగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు దొరకును.

విలాసము:—శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ గలగుటకును తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులుచేయునో అవి చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంశముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరకల్లు నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి స్థానులు మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభింపగును. స్థానులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేదీకి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును పోరుగూరి విద్యాధ్యక్షులు కొరినహో నిగసించుటకు తావొసంగబడును. ఈక్రింద సూచించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras.

Telegraphic Address:—"GALY" Madras.

"ఆనంద" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.

శ్రీమ దాంధ్ర మహాభారతము

వ చ న ము (285)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.

శాశ్వతపుచందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా నెల.

1వ వాల్యం ఆదిపర్వము 1-4-0

2వ వాల్యం " 1-4-0

3వ వాల్యం " సంపూర్ణం 1-8-0

4వ వాల్యం సభాపర్వము 1-8-0

21 " శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥ 1-4-0

22 " " ద్వితీయ భా॥ 1-6-0

23 " " తృతీయ భా॥ 1-4-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

ఆనందా ముద్రాల నుము, లోక్ స్వయర్, ప్రదాను.

భాషా సేవక సంఘము.

రు 100. బహుమానములు రు 100.

ప్రతి వారమును. ప్రతి వారమును.
మొదటి తరగతి బహుమానము రు 20.0.0 చొ॥ 1కి రు 20.0.0
రెండవ తరగతి బహుమానము రు 15.0.0 చొ॥ 1కి రు 15.0.0
మూడవ తరగతి బహుమానము రు 10.0.0 చొ॥ 2కి రు 20.0.0
నాల్గవ తరగతి బహుమానము రు 5.0.0 చొ॥ 5కి రు 25.0.0
అయిదవ తరగతి బహుమానము రు 2.0.0 చొ॥ 10కి రు 20.0.0
మొత్తము 19కి రు 100.0.0

1917-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 13వ తారీఖు (మంగళవారము)లో
అంతముగ వారమునకు నిర్ణయింపబడిన వ్యాసముల వివరము.

1. మొదటి తరగతి బహుమానము— సకల మతభక్త్య
ములును శీవస్మృతికై బోధించును గావున, సకల చరాచరజీవ
జోటికిని సృష్టినిలయకారణభూతుండును పంచభూతాత్మక
ప్రకృతి సృష్టాపుండును నగు భగవంతుని ప్రార్థించుట
ఎల్లతరును అవసరమని సమర్థించును, వేదవేదాని ప్రాతఃస్నాన
మొనరించి యొకపరియు, రాత్రిపరంబోవునపు యొకపరియు
ప్రార్థనలుపుట నిత్యవిధియని నూచించును 15 రకములపద్య
ములు వ్రాసిపంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

2. యోజనగంధి వివాహ గాథను పూజాభాషలో
మంచివైరిని ఒకవ్యాసమును 80 పంక్తులకు తక్కువగాకుండ
వ్రాసి పంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

3. నవ్యధారణ విధానము 40 పంక్తులకు తక్కువగా
కుండ ఆంధ్రగ్రాంథికభాషలో యొకవ్యాసమును వ్రాసి,
అయింకములనె, ఆంధ్రగ్రామ్య (Slang) భాషలో 40 పంక్తు
కు తక్కువగాకుండ యొక వ్యాసమును వ్రాసి పంపిన
వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

4. నాల్గవతరగతి బహుమానము:— బుధవారమునాటి
ఆంధ్రపత్రికలోని యెడిటోరియలు లోను ప్రతిపంక్తిలో
మాడు అక్షరములకు తక్కువ గాకయుండు పూర్వభావము
గల పదములకు తొమ్మిదింటిని తీసికొని ఒక్కొక్కపదము
ఒక్కొక్క వాక్యాదిని వచ్చునట్లు చేర్చి తొమ్మిది సంపూర్ణ
వాక్యములను వ్రాసి పంపినవారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్య
బడును.

5. అయిదవ తరగతి బహుమానము:— బుధవారము
నాటి ఆంధ్రపత్రికలో యెడిటోరియలో లోని ప్రతి పంక్తులలో
ని మొదటి అక్షరములలో ఒక్కొక్క అక్షరము ఒక్కొక్క
పదమునకు మొదట వచ్చునట్లు 20 పదములను వ్రాసిపంపిన
వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

6. ఇందు 1,2,3, తరగతులకు దరఖాస్తు రుసుము
4 అణాలు. 4,5, తరగతులకు దరఖాస్తురుసుము 6 పైసలు
మాత్రమే నిర్ణయింపబడినది.

7. వ్యాసములు ప్రతి మంగళవారమునాటికి కార్యా
లయమునకు చేరవట్లు పంపవలయును.

8. ఈ పరీక్ష యం దుత్తీర్ణులగువారి వ్యాసములును
పద్యములును ఈ సంఘమువారి యిష్టానుసారముగ ఉపయో
గించుకొనుటకు నాకుర్క గలిగి యుండును.

9. బహుమానములు ప్రతి నెల తే 15 దిన పంపబడును.

10. బహుమానముల మొత్తమునకు సరియైన విలువగల
గ్రంథములు పంపబడును గాన, ఉత్తీర్ణులయినవారు, వారివారి
యొద్ద నింతవఱకు నున్న గ్రంథముల యొక్కయు, వారికి
వలయు గ్రంథములయొక్కయు బాలితా పంపవలయును.

ఈ సంఘమువారిచే ప్రచురింపబడిన గ్రంథములు.

- 1. శేవనద్రశేమట వెల ప్రతి 1-కి రు 0.4-0
- 2. దంతభావనము ,, 0.4-0
- 3. స్నానము ,, 0.4-0
- 4. విభూతి, తిలకము, పసుపు ,, 0.4-0

గృహవారములో ఉత్తీర్ణులయినవారు.

మూడవతరగతి:— రావు వేంకటేశు రావుగారు
చిత్రాడ, శ్రీమతి, సి. కమలాంబికాదేవి ఒంగోలు. నాల్గవ
తరగతి: గా. వేంకటకృష్ణమ్మ నాయుడుగారు చిత్రాడ,
సిద్ధాబత్తుల నాయుడుగారు, బందరు, ఎల్ల వేంకట్రామయ్య
గారు, రావేంద్రపాడు, మ. నూర్యకాంతంగారు నరసాపురం,
భమిడి నూర్యనారాయణగారు, మండేపేట. అయిదవతరగతి:
పురం, నూర్యప్రకాశరావుగారు, విజయనగరం, కూడిబాట్ల
రావుగారు నరసాపురం, పొన్నలూరి శ్రీరాములుగారు,
బందరు, లల్లూరు సత్యనారాయణ చౌదరిగారు తాపేశ్వరం,
యెర్రవల్లి రామలింగేశ్వరరావుగారు విశాఖపట్నం. కంచన
బల్లి రామచంద్రరావుగారు, నెల్లూరు, భమిడి నూర్యనారా
యణగారు మండేపేట, ఆ. గోవిందరామయ్యగారు,
గంటూరు, శ్రీమతి. మిట్టాడ్డి రంగనాయకమ్మగారు
ఒంగోలు, చిత్రాపూరి కామేశ్వరరావుగారు కాకినాడ.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర
రయిలువే కంపెని లిమిటెడ్.

ఇంకార్పొరేటెను ఇన్ ఇంగ్లండు.
(Advt. No. 491)

బ్రసా దేశమధ్యమునను, సముద్రముపైనను,
నాకాసేవ చేయుటకు ఈ క్రింది పనివాండు
కావలసి యున్నారు.

వంటవారు జీతము రు 25 మొదలు
రు 30 వరకు (బత్తా సహా)

వంటపరిచారకులు జీతము రు. 18
మొదలు రు. 20

వరకు ,,

మసాలీలు జీతము రు. 18
మొదలు రు. 20

వరకు ,,

నాకర్లు జీతము రు. 24 ,,

రహదార్లను, నాక
లను, ఊసుచుటకు

జీతము రు. 20 ,,

ఉదిత నివాసము, భత్యములు.

ఈక్రిందివారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

ఎల్. ఇ. టయిలర్ ఎస్. వ్యయరు, డిక్టేటింగు

ఆఫీసరు, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు ఎం. ఎస్.

ఎం. రయిలువే. రాయపురం, మద్రాసు.

వారికిగాని, బయటగ్రామముల నుండువారు

ఈక్రింద వివరింపబడిన డిప్టిక్టు ఇంజనీయరులలో

తమ సమీపమున నున్నవారికి గాని పంపుకొన

వచ్చును.

గుత్తి
గోదావరి
బెంగుళూరు కలెక్టోరేమెంటు
పాకాల
గుంతకల్లు
గడగ
ధార్వాడ
బెల్గాము
బెంగుళూరు సిటీ.

(681)

అభినవ భీమసేనుడగు

ప్రొ॥ రామమూర్తి నాయుడు గారు

త్వరలో రానున్నారు.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో తమ

అత్యుత్తమ దేహబల ప్రాధీమ్య ప్రదర్శించెదరు.

కావలి కాకినాడ
ఒంగోలు పితాపురము
తెనాలి తుని

గుంటూరు (683) ఎలమంచిలి
బెజవాడ అనకాపల్లి
ఏలూరు విశాఖపట్నము

రాజమహేంద్రవరం విజయనగరము

మేలైన మద్రాసు నన్యము.

ఆంధ్రదేశమునంద సేతులచే ఉపయోగింప బడుచున్నది.

24 తులములు గల శేరు 1-కి 0.14-0
12 ,, గల ,, 1-కి 0.8-0
120 ,, గల పీకె 1-కి 3.8-0

సుగంధనస్యము బుడ్డి 1-కి 0.4-0
ఎల్. ఎస్. యశోదానందక కంపెని,
5, గోపాపాపాబు సందు, బార్డిటవుక్ మదరాసు.

ఆంధ్రులు.

దేశ సేవ.

బీరపురమునుండి రంగారెడ్డి గున్న యశోకాశ్రమి గా
రిట్లు వ్రాయుచున్నారు

ఆంధ్ర దేశములో దేశ సేవ చేయుటకు తగిన వారు వి
శేషమంది లేరని ఆంధ్రపత్రికలో వ్రాయు లేఖలు చూచి చాల
విచారము కలుగుచున్నది. నాబుద్ధికి విశేషమంది గలరని తో
చుచున్నది. అట్టివారిచేత దేశ సేవ గురించి పలులు చేయించు
మాగ్గులు విద్యాధికులకు ఇవ్వమగ నున్నట్లు తోచును. ప్ర
ఖ్యాతిచెందిన తగు మనుష్యులు దేశ సేవ చేయుటకు తగినవా
రయినప్పటికిని వారికి సమయము దొరకుట బహుశక్యము.
కొంత మందికి ధనము అర్జించుటలో తృప్తియందక పోవచ్చు
ను. కొంతమందికి తృప్తికలిగినను సాధారణజనుల వద్దకు వెళ్లు
టకు అనిష్టముగ నుండవచ్చును. ప్రఖ్యాతిచెందిన తగు మను
ష్యులు చందాలు మొదలగు పనులు చేసినప్పుడు తమకు తెలి
సిన ప్రఖ్యాతిగల తగుమనుష్యులవద్దకే తమయగ వెళ్లు
చుండుటచేత ఆదాతలకు అధికముగ చందా లియ్యవలసియుండి
ఏపాపలాడబ్బులో చేతిలో బెట్టుదుండురు అప్పుడు పీరికి
విసుగువుట్టును. వారు నిరుత్సాహము గలవారగుచున్నారు
కనుక సాధారణజనుల వద్దనుండి చందాలు వసూలుచేసిన
యెడల విశేషముగ నుండును. ఎవరికిని బాధకలుగదు. దేశ సేవ
చేయుటకు తగినవారు కడుబీదవారుగాకుండ గొప్పవారుగా
కుండ మధ్యతరగతివారు తగినవారని నాకు తోచుచున్నది.
పీరికి సయితము కుటుంబసౌఖ్య భారము కలిగియున్నది. అట్టి
వారికి తగిన జీతములుగాని కమిషనులు గాని ఇచ్చి వారిచేత
పనులు చేయించిన యెడల మనము తలచిన కార్యము తప్పక
వాచలన నెరవేరగలను.

ఏఫనిగాని పట్టుదలతో యెడతెగకుండ చేసిన తప్పక
నెరవేర గలను. దేశ సేవకు ధనము ఖర్చు పెట్టుటయు, ధనము
పుచ్చుకొనుటయు యుక్తముగ నుండవట్లు చాలమందికి తోచ
వచ్చును. ప్రఖ్యాతి చెందిన తగుమనుష్యులు దేశ సేవ చేసి
తమకు వచ్చు వందలకొలది రాబట్టులు వదలకొనుటకు బయలు
భుర్చుల నిమిత్తము కొంతసామ్య దానమిచ్చి జీతములు విూద
పనిచేయువారు యుక్తముగ పనులుచేయుచున్నారా లేదా
యని విచారించుచున్న యెడల వేలకొలది ధనము పనులు కాగ
లదు. మనము చేయు దేశోద్ధారకయైన పనులు అతిత్వరలో
నెరవేరగలవు. కాని జీతములిచ్చి దేశ సేవ కార్యములు చేయుం
చుటకు తగిన లోకానుభవము ముఖ్యముగ కావలయును. అట్టి
లోకానుభవము లేకపోవుటచేతను తమ బంధువులను గాని
విశేష పరిచయముగలవారిని గాని దేశ సేవ చేయుటకు నియ
మించి వారిచేత యుక్తముగ పనులుచేయించలేక విశేష
సామ్య నష్టము చేయుచున్నారు. ఆంధ్రులలో
కార్యకూసులు విశేషమంది లేరని తలంచుచున్నారు.
ఎటువంటి గొప్పపరియైనప్పటికి పూనికతో చేసినయెడల
జనుమగునని నమ్మకముగాని పనిచేయగలవారు బహుశక్యున.
మన ఆంధ్రదేశములో దేశోపయోగమయిన పనులకు ధనము
దొకకగలదు. మనుష్యులుచుచో కగలరు, ఈ సమయ సమకూ
ర్చుటకు తగిన మాగ్గులు కనపరచుట ఆంధ్రనాయకుల విధి.

అనంతపురము జిల్లా కదిరి తాలూకాలో తనకల్లు అను
గ్రామము దిప్తి తహసీల్దారు మేజిస్ట్రేటుగారి ముఖ్యస్థాన
ము. 6 వ తేదీ హట్టి శంకరరావు (బి. ఏ.) గారు అచ్చటికి
పనివైన వెల్లి యుండిరి. తమ కార్యము అయిన తర్వాత ఆ
గ్రామములోని పరపతి సంఘమును దర్శించిరి. అచ్చటకలి
సిన సభ్యులకు స్వరాజ్యచున సేమి! స్వరాజ్య సమితుల యు
దేశము లేని? ఈ విషయములను చక్కగ బోధించినందున
అత్యుత్సాహముతో అచ్చటనున్న వారివై దేశీయ చక్రపురెడ్డి
గారును, వెంకట్రామన్న గారును, బి. నారాయణప్పగారును,
ముగ్గురును వెంటనే సభ్యులుగ చేరి, స్వరాజ్యసమితి కాఖను
సాధించునట్లును, తమవైకి జి. వెంకట్రామన్నగారి కార్య
దర్శిగా నుండునట్లును, తీర్మానించుకొనిరి.

గుంటూరు జిల్లా వెల్లి చెరుకూరు నందలి “విదానంక
సరస్వతి గ్రంథాలయము” కార్యాలయమున జనవరి 29 తేదీ
సాయంకాలము 8 గంటలకు ఒక బహిరంగ సమావేశము జరి
గెను. దానికి జిల్లాశ్రేణియూడి పరంధామస్వామి శాస్త్రి గారు
కాను. దానికి జిల్లాశ్రేణియూడి పరంధామస్వామి శాస్త్రి గారు “2వ
ఆంధ్రక్షత వహించిరి. కొన వేంకటరాయ శాస్త్రిగారు “2వ
సామాన్యమందు విద్య వ్యాపింప జేయు పెట్టు” అను విషయ
మును గూర్చి ముచ్చటించిరి. వల్లూరు వీరభద్రేశ్వరకొన పురు
షోత్తమ శర్మ, కొం చెంచురామయ్యగార్లు వికమత్వము,
బ్రహ్మశిష్యులు, పుణ్యపాపములు, అను విషయముల గూర్చి
ముచ్చటించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు “పూర్వ నృప పుంగ
వులు-వారి పరిపాలన” అను విషయమును గూర్చి, ముచ్చట
చిన వెళక సభ ముగిసినది.

ఘనసార చంద్రిని:— ఇది ఎరువు, తెలుపు మొదలగు అంతు ౪౫ రోగములను, శ్రీల కునుమ వ్యాధులకు అక్షణమే మాన్యును. 2 పీసాలు చాలును. పీసా 1-8 చు 2-4-0. వి. పి. ఖర్చులు చేరు. చంపూశ్వరసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా. (674)

శారదాంబ
ఇది శ్రీధర్మబోధిని యగు నాటకము. వెల 0-4-0 మూత్రమే. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రిక ప్రెస్, 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

దొంగలు! దొంగలు!!— రెండి రెండి, ఆంధ్ర చుర్రజనులందరు నడుముల విగించండి. దొంగలవలలో చిక్కండి. ఇవిగో వాండ్రను జయించే పద్ధతులు. చదివి నేర్చుకొండి. ఒక్కొక్కటి వెల రు. 0-4-0. తయారైనపుడెల్ల పి. పి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుమనడము. దరఖాస్తులు వెంటనే పంపండి. భారతీ వేరేహృత్, ఏలూరు. (678)

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయల్గొవులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫైములు - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (593)
వి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తులు.
పండ్లచెట్ల మొక్కలు, సంపంగి, కోలామొదలగు మొక్కలూ వద్ద దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము భరల పుస్తకము ఆర్థికా ప్రాంతాలు పంపించువారికి పంపబడును. విలీనము:— యం. ఓబిశేప్ప అందుబదర్పు, 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటీ.

ఇందుమతీ పరిణయము.
కుమారధూర్జటి కృతాంధ్రకావ్యము రు. 0.10-0
అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము సంస్కృతాలంకారకావ్యము రు. 2.0-0
వైరెంటిని ఏకకాలమున గోరుచి ద్యాధులకును, పుస్తక భాండగారములకును, సగము వెల. ఈమార్చి 15 ఆఖరువరకు మేనేజరు, ముసునూరు యస్టేటు 628 నూజిడు, కృష్ణాజిల్లా.

నీవు క్రొత్తమిల్లు పెట్టదలచెదవా? మేము ఏమిల్లులకై నానకే ముఖ్యముగా రియోపుమరలకు కావలసినసామానులను రియోముదంచు మరనుండి హక్కు ఫర్మను పైరు వ్యాపకకు సరఫరా చేయుదుము. పి. గోపాలనాయకర్ అందుసన్ను, బేసికాఫాండ్రి మద్రాసు. 557

ముక్కు గొట్టములు.
సవరంబంగారు అపరంజితో చేయబడి పుష్కరాంగం రాయితో కట్టబడినవి. ధర పెద్దదైనా 1-8 రు. 8.0-0, నడితరం 7.0-0, చిన్నవి 6.0-0, సదరుగొట్టములు యిమిటేషన్ నుచ్చకెంపుతో కట్టినవి పెద్దవి రు. 4-0-0, నడితరం 3.12-0 చిన్నవి 2.8-0. ప్యాకింగు పోస్టేజి ప్రత్యేకం. పుష్కరాంగం రాయికిన్ని సవరం బంగారు అపరంజిన్ని పుత్తరవాడం. ఇద్దరు చేయునపుడు అడ్వాన్సు 2 రూపాయలు పంపవలెను. మిగిలి వి. పి. ద్వారా పుచ్చుకోవకును. (642)
ఆర్. ఎన్. కన్నయ్య, ఆవిడిపాట్లు, చెంగల్పట్టణం. నవీనమయిరెడ్డి.

టటోపరస్తా 496
ఇది చుత్తమైన గొప్పవాసనగలది. సిరిటి సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము యొక్క సత్తుకతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తలిసిన వాసన వదలక యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజమును నెరుగ గలరు.

1/2 బొట్టు బుడ్డి	2-0-0
1 బొట్టు ,,	0-12-0
1/2 బొట్టు ,,	0-8-0

 చూమొక్క 2 రోపంబు హేరాయిత్ యొక్క శ్రేష్ఠమైన తొందరగోరువారు మా సాంపిల్లుకు వ్రాయుడు. బొట్టు 1-8 రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6
 ఈ బొట్టులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.
 డి. వరప్రాకా పెర్ఫ్యూమరీ కో,
 నెం. 1, వైకోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

అద్భుత నివారిణి. 124
ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎల్జ్బ్రిక్ ట్రానిక్ పెరల్స్

 ఇది బలహీనులకు సీరను లకునును. నిద్రలేకుండుట, జ్వరము, తక్కువగను, మెదడు దిమ్మగా నుండును.
 పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నీస్పృహను బలహీనము, ఆయాసము తుక్కునష్టము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గృహస్థులకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక కేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపును.
 25 మాత్రల బుడ్డి 1-8 రూ. 1-4-0
 40 " " " 2-0-0
 నవీనము! నవీనము!!

వ రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా ఆట్టో దిట్ బహర్
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆర్థికచోర సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైసగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత నుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వీససెలు యేదీని యుండినా యీ ఆట్టోదిట్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.
 బుడ్డికి వ్రాసు బుడ్డి 1-8 రూ. 0-8-0 } వి. పి. వాట్టి
 ,, 1 బ్రాసు బుడ్డి 1-8 ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
 ,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-8 ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
 ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండు కేమికల్ కంపెనీ.
 నెం. 110, హమ్మన్ సీను సిటీ, బొంబాయి.
 మద్రాసుయేజులు:— మెహతాపురమోర్తం మూర్తి,
 29, వై నాబాబు రోడ్, మదరాసు.

ఆట ఆరంభము! ఆట ఆరంభము!!
1917 సం॥ 16 వ తేదీ శుక్ర వారము
 శాస్త్రి 9-15 గంటలకు
హారంస్ సర్క్స్.
 గొప్ప యడవిమృగముల సమరభాషము.
 కోటమైదానములో ఆట జరుపబడును.
 ఇదివఱకు ఈ ప్రాంతమునందు ఇటువంటి ప్రదర్శనము చూచియుండరు. ఇందులో సంబంధపడిన ఒక్కొక్కరి సౌమధ్యము ఇంతని చెప్పదరముకాదు.
 ప్రతిదినమును ప్రాశాము మార్పబడును.
 మతీము మాయొక్క యెనుగులు, సింహములు, ఘంటా, ఎలుగుగొడ్డలు, ఇంక ననేకములగు అడవి మృగములు చేయు పేకులు చూచి ఆనందింపఁ దగినవి.
 మాయొక్క అరల్చి గుట్టములును, మట్టగుట్టములును చేయు పేకులు చూచి మిక్కిలి సంతోషపడఁదగినవి.
 ఆకాశనాకలో మీద ఎగురుటయును, ఉంగరములో చేయు విసోదములును, మొదటితరమైన పాటలు ఆటలును, గుట్టముమీద సవారిచేయు పేకుకయును, అమాయకరమైన సాధనములును, హాస్యగాండ్ర సామర్థ్యమును తంతిమీద నడచుటయును, గారడీవిద్యలును కడు శ్లాఘ్యముగా నుండును.
 ఇదియే మంచితరుణము. చూడ లేప్పవలదు.
 మాటినిల్లు:— ప్రతి బుధవారము, శనివారము, సాయంత్రములో 8 గంటలకు తలుపులు తీయుదురు; ఆట 4 గంటల నుండి ప్రారంభింపబడును.
 ఈసమయమునో బాలురకు అర్హచార్జితీయబడును.
 టికెట్ల వివరములు.

6 పీట్లు గల పెట్టె	రూ. 20	0	0
ఒకపీట్ గల పెట్టె	రూ. 4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ. 8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ. 2	0	0
సాల్సు	రూ. 1	0	0
గాలరీ	రూ. 0	8	0

 హారంస్ సర్క్స్.
 ప్రొవైటర్.
 R. అల్లన్ & W. సైమన్సు, ఏజన్ టులు.
 C. H. బూన్,
 బ్యాంకుమాస్టరు.

జూ బు లు.
విశేషకులకు సూచన
 భర్తృపరమునిశ్రాంతి:—మిమ్మునుగురించి భేదాభిప్రాయ మేపత్రికయందు ప్రకటిత మయ్యెనో ఆ పత్రికకే పంపుడు. వారు మీజాబును ప్రకటించుటకు నిరాకరించినచో అప్పుడితర పత్రికలు ప్రకటించుట సంభావ్యముగ నుండును.
 రాజమహేంద్రవరము ప్రేక్షకుడు - సంతకములేజి జాబుప్రకటించజాలము.
 బీసెంటుపేంచరత్నములు, బొంబయి కృతజ్ఞుడు, దినమణి నయరత్నస్వరూపము: ప్రకటించలేకండునకు చింతించువాడును- సంపాదకుడు.
I
సంశయము
 అయ్యా!
 పాండవ కౌరవులకాలము ద్వారపరయ్యగారు గదా శ్రీ సిద్ధి. నశమహారాజాండినది కలియగమునగదా.
 భారతములో బృహదశ్వుడను ముని ధర్మరాజునకు నభోపాఖ్యానము చెప్పినట్లున్నది. అనగ నకుడు ధర్మరాజాడ అను మనుపతివాడని స్ఫురింపుచున్నది. ఈ రెండు కథల కేయుట్టెట్లు?
 సంశయాస్పదుడు.

II
పెద్ద చెరుకూరు దేవాలయము.
 అయ్యా!
 కృష్ణాజిల్లాలో పెద్దముత్తేవి, ఇందుపల్లి, మోటూరు మున్నగు దేవాలయములకు దావాలు జరుగుటయు, అర్చనలు అకు మానవేతనముల నేర్పబడుటయు, గౌరవార్హులగు పేష్కరు మహమ్మదు బ్రహ్మచారి నేర్పాటు కాగుడుటయు, ఇదివరకు పై బ్రహ్మచారి శోలిగోండుటయు, దేవాలయములయొక్క కార్క నివేదికములు సరియైన పద్ధతిని నెరవేర్చబడుటయు, మున్నగు విషయములు వల్లూరు నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు పత్రికా ముఖంబన ప్రకటించి యుండుట మనమెల్లరము తెలిసికొనియున్నారము. బోపట్టతాలోకా పెద్దచెరుకూరు గ్రామములోని శ్రీత్రివిక్రమ, అగస్త్యేశ్వరస్వామివార్ల అభియముల బ్రహ్మచారు ఏర్పాటుచేయించుట అత్యవసరమై యున్న స్క్రీముదావానేయుటకు నుత్తరపు దయచేయు డని గుంటూజిల్లా కలెక్టరుగారికి ఎవరో అర్జి యిచ్చుకొనినట్లు వినియున్నాను. ఏది యెట్లున్న అర్జియొక్క పక్షవసానము ఏదో గ పరిగణించినచియు, అర్జియిచ్చుకొనిన మహాత్ము సామాక్షరము లెవ్వయో, తెలియ కుతూహలపడెనై యున్నాను. ఈవిషయమై తెలిసిన మహాత్ములు పత్రికా ముఖంబున ప్రకటించి సానందియముం చొపెదరుగాక!
 కోన వేంకటరాయశాస్త్రి

III
ఆంధ్రనాటక పరిషత్తు.
 నెల్లూరు పరీక్షలు.
 అయ్యా!
 వైశిష్టిక క్రింద 6 వ తేదీ పత్రికయందు పురాణం, నూరిశాస్త్రిగారు, డా. వేంకటరాయ రావుగారు, లిఖించిన లేఖను చూచితిని. పరీక్ష బెట్టి అధ్యక్షత వహించినందులకు విషయమును సమకూర్చుకొనుట యుక్తము గాని పరీక్షాధికారుల మార్కుల స్యాయముగ నున్నవని వ్రాసికంత మాత్రమున ఆవిషయములో మేము జోక్యము కలుగజేసికొనవని చెప్పట సమంజసముగనున్నట్లు కన్నట్లును. “నిప్పులేనిది పొగ రాదన్నట్లు” ఇంచుకైన కారణము లేనిది ఇట్టి వార్త జనించుటకు వీలులేదు. ఎప్పు డిట్టి వార్త జనించెనో తక్షణమే కనుగొని తగువిధముగ వినోదన బాగుండెడిది. లేనిచో మరల పరీక్ష నియమింపవలసి యుండెను. మా నెల్లూరువారి లౌకిక చాతుర్యములే ఇందులకు కారణమని అపవాదము మోపుట కంటే బందరు పరిషత్తువారియొక్క బుద్ధిశలతయే ఇందులకు కారణమును భాల్సితీ వహింపవలసి యుండెను. కార్యదర్శి పదవి నధిష్ఠించినందులకు కష్టము లేనను నుఖము లేనను బొందవలయును. పత్రికలకు లేఖలు వ్రాసి తీవ్రమునా రెవరు లేరు. ఇంక 6 మాసములకుకూడ పత్రికలకు వ్రాయకయుండిన పరిషత్తువారికి సంతోషముగ నుండును కాబోలు!
 ఆంధ్రుడు.
 (ఈ విషయము నింతటితో విరమించితిమి:— సంపాదకుడు.)

విరోధామహాసంగ్రహము

ఇంగ్లండు

పార్లమెంటు సభ

అక్టోబరు 1916

లండను ఫిబ్రవరి 7:—అధినివేశముల ప్రతినిధుల సమావేశము. సేర్వర్చినందుల కెల్లరును సంతసించిరి. ఈసమావేశము ఏకమతము, ఎంతవరకు నిర్వహించునో ఈ సభవారు తెలియగోరుచున్నారు. యుద్ధ నిర్వహణమున సామ్రాజ్యవాదులు బంధువుల కలసి పనిచేయుటను గూర్చి వీరాలొచ్చినచేదరా లేక సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణమును గూర్చి ఆలోచించెదరా? గోధుమలధర బ్రిటను, ఆస్ట్రేలియా జేతములం దెటుల నున్నదో తెలియగోరెదను.

జర్మనులు తటస్థజేతములతో గూడ కయ్యమునకు గడంగిన విషయమున మనము ఆమెరికావారిని హెచ్చరించుట సమంజసముగాదు. మానవజాతి కంతకును ప్రబలశక్తులు లగువారు ఇటీవల నొసరించిన మహాపరాధమునకు వారిని పూర్తిగా క్షమించుట మార్క సంబంధమును, అంగభాషను మాతృభాషగాగల దేశాక గొప్పజేతమువారు సగు ఆమెరికావారు దీక్షితు లగుటను బంధుప్రేమతో మేము కొనియాడుచున్నాము. (ఉత్సాహము). మనకర్తవ్యము నిశ్చితము. మిత్రమండలివారియందు సంపూర్ణముగ ఏకభావమును మన జేతమునందు స్త్రీలను పురుషులను విత్తమున ఏకముఖ మొనరించుటయు సత్కరసరములు. ఇందన నిరసనోక్తి వివరదగూడదు. కక్షలు కూడవు. స్వకీయ స్వపక్షాలిత్యము పరిత్యాజ్యము. అని అస్మితుగారు నుడివిరి. (ఉత్సాహము)

బోనరులాగారు.

జేతమునం జేకభావము సమగ్రముగ కల దనుటకు అస్మితుగారి ప్రసంగమే వివరము. ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనముక్రిందకు ఇతరుల నాకలు చాల హెచ్చుగ వచ్చుచున్నది. ప్రాతనాకలు హెచ్చుగా నిర్మింప బడుచున్నది. సామ్రాజ్య యుద్ధసభ సామాన్య సామ్రాజ్య సమావేశము కాదు. ఇండియా అధినివేశముల వారికి సంబంధించిన విషయములను చర్చించుటకు ఆయాజేతములవారు మంత్రివర్గమున సభ్యులగుదురు. ఇదియొక గొప్ప స్వాతంత్ర్యము గాని యుద్ధమున అధినివేశములవారు చేసిన సహాయమును బట్టి ఈ స్వాతంత్ర్యము నొసంగుట వ్యాయము. ఇందులకు మార్పు గూడని విధాన మేమియును లేదు. యుద్ధము విజయపర్యవసిత మగుటకు అధినివేశముల మంత్రులు ఎట్టి అభ్యంతరములను కలిగింపరని మన అనుభవమునుబట్టి మనము చెప్ప గలుగుదుము.

నాకాదళము మన మానించిన దాని సంతయును చేసి నది, చేయుచున్నది. నాకాదళమే లేనివో మిత్రమండలికి విజయము దుర్భటము. (ఉత్సాహము). జలాంతర్గాముల సహకారములన జర్మనులు మనల నోడించలేరు. దాని వివాదమునకు మేధావులు సాధనము నాలొచ్చించు చున్నారు. రుమేని యాన శక్తులు లాక్రమించుట వైతికమును రాజకీయమునగు గొప్పనవ్వుము గాని అది జర్మనులకు సాంగ్రామిక విజయము కాదు. వారి అనుష్ఠానమునకు నెరతు వద్దనే నిరోధము కలిగినది. మెసపొటేమియాస్థితి పూర్తిగా మారినది. తూర్పు ఆఫ్రికా విజయము పూర్తి కావచ్చుచున్నది. పశ్చిమరంగమున అంగ్ల పరాక్రమ సేనలు సంపూర్ణ వైతికాతిభ్యమును బడసి యున్నవి. అచట చాల హెచ్చువర్తిములు కలుగ గలవని బోనరులాగారు నుడివిరి.

పార్లమెంటు ప్రజల సభవారు రాజప్రసంగమునకు ప్రత్యుత్తరము నొసంగు తీర్మానము నామోదించిరి.

సేనలకు తేయాకు.

లండను ఫిబ్రవరి 7:—తేయాకు వర్తకులకును యుద్ధ కార్యాలయము వారికిని సమాధానము తుదినినది. ప్రస్తుతము లండనులోనున్న ధరలకంటె చాల తక్కువ ధరలను వారు ఈ వారములోపల తెలుప నంగీకరించిరి. కలకత్తాలో నగదు ఇచ్చు పద్ధతిని ధర తగ్గించుట అన్యాయముగాదు. ఏలన కొరతనువారు దూపాయల నిచ్చెదరు. కాన కంపెనీల వారికి వెంటనే వినియోగించును. మరియు వారికి స్తీమరు. కేవుల సంబంధముకూడ లేదని తైమ్సు పత్రిక వ్రాసినది.

లంకామైదు దూది యంత్రశాలలు.

లండను ఫిబ్రవరి 7:—చాలమంది పనివాండు సేనలో చేరుటచే నిబ్బందిగలిగి యంత్రశాలలవారు నిబంధనలను సవరించి స్త్రీలను యువకులను చేర్చుకొనుట కేర్పరచిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగులకు సైనికసేవ.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:—18-22 మధ్యవయసుగల ప్రభుత్వోద్యోగులను స్థానికసంఘముల యుద్ధోగులను ఇదివరకు ప్రత్యేకింపబడినవారి నందరిని యుద్ధ కార్యాలయము వారు సేనలో చేర జిలివిరి.

ఇండియా ఉద్యోగులు

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—1916 దిశంబరు నెలఖరనాటికి 916 గురు ఉద్యోగులు సేనలో చేరవ మని ఇండియా కార్యాలయమునందలి ప్రత్యేక కాఫిలారికి తెలిసిరి. వీరిలో కొందరు పని చాలించుకొనినవారును కొందరు నెలవులైన నున్నవారును. వీరిలో 108 గురికి సేనయందును నాకాదళము వందును కవిమను ఉద్యోగము లియ్యబడినవి. 212 గురు యుద్ధ కార్యాలయము-నాకాదళ కార్యాలయము- ఆయుధనిర్మాణ కార్యాలయము-ఇండియా కార్యాలయము మున్నగు వానియందు నియమింపబడిరి. తక్కిన వారిలో చాలమంది యుద్ధసంబంధము లగు అసభికార కార్యాలయములందు పని చేయుచున్నారు. మరి 182 ఉద్యోగులు గూడ నెలవులోనుండి దరఖాస్తులను పంపిరి. వీరికి నుద్యోగము లియ్యబడినవి. 182 మంది సేనలో చేరిరి. ఉద్యోగులు 912 గురిలోను 818 గురికి ఉద్యోగము లియ్యబడినవి. ఆనుద్యోగులు 800 మందిలోను చాలమంది పనిలో నున్నారు.

ఆంగ్ల సైనికోద్యోగులు.

లండను ఫిబ్రవరి 7:—కెనడాలో ఉద్వీయ - సాండు హార్టు-కింగ్స్టన్, ఇండియాలో క్వెంటా-వెలింగ్టన్ పట్టణముల యందలి సైనిక పాఠశాలలనుండియే ఆంగ్ల సైనికోద్యోగుల లండను వచ్చిరి. ఆంగ్లభర్త కేంబ్రిడ్జి నగరములనుండి వచ్చినవారి సంఖ్య మొదటి సేనలోని యుద్ధోగుల సంఖ్యకు మించినది. ఈ రెండు విశ్వవిద్యాలయములవారు ఒకవత్సరమున 600 మందిని పంపగలిగిరి. పల్లికు స్కూలు బోధక వర్గములు క్రింది దగ్గా యుద్ధోగులను మిరి లేకుండ సమకూర్చినవి. ఇన్నుకోర్టులు 11000 మందిని సమకూర్చెను. పల్లికు స్కూలు పటాలముల వారు చాలమందిని సమకూర్చిరి. లండను-లివర్పుల్ - మాంచెస్టరు - నేల్సు - పెక్కిల్ - ఆబర్డిన్ - బర్మింగ్హాము - బ్రిస్టలు - బెల్ఫాస్ట్ - డబ్లిన్ - డర్మ్ - ఎడింబరో - గ్లాస్కో - లీక్స్ - నాటింగ్హాము - సెంటు ఆండ్రూసు విశ్వవిద్యాలయములు దామామను పాలుకు 1000 మంది యుద్ధోగులను పంపెను. ఇట్లు సైనికోద్యోగులు 6 ఆస్త్రియకు సరిపడునట్లు సమకూరిరి. వీరు చాల సమర్థులని వాసిగాంచిరి. అని విశ్వాస పాత్రులగు వారు పంపిన పత్రికకు వ్రాసిరి.

అమెరికా

ఒక నాకను ముంచుట

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—న్యూయార్కునుండి గ్లాస్కోకు పోవుచున్న కాలిఫోర్నియా నాకను టార్పెడోతో కొట్టిరి. ఈ నాక ప్రయాణికులను తపాలను గూడ తీసికొని పోవుచుండెను. 18 గ్గురు ప్రయాణికులును 28 గురు నావికులును కనబడలేదు. 4 గురు చనిపోయిరి. 20 మందికి గాయములు తగిలినవి. 2 జలాంతర్గాములు ఆ నాకపై టార్పెడోలను నేసెను. హతశేఖులలో నొక అమెరికా దేశయుధుగలడు. తక్కినవారు నాకలో నుండిరి. అమెరికా రాయబారి విచారణ సలుపుచున్నాడు. దీనికి 8600 టన్నులు. జనవరి 29-న లేచిని ఈనాక న్యూయార్కు వదలినది. 82 ప్రయాణికులును 178 గ్గురు నావికులును నానలో నుండిరి. ఈనెల 7 వ్యలేచి యువయును టార్పెడో తగిలినది. పడవలు దింపిరి. ప్రయాణికులు తొందర కలుగజేయలేదు. అని రెండవ యుద్ధోగిచెప్పెను. రెండు ప్రక్కలను రెండుజలాంతర్గాములు బండ్డెను. తప్పించుకొన వీలు కలుగలేదు. కెప్టాను స్టీమరు మునుగువరకును నాకపై నెయుండి పిమ్మట మునిగి కాపాడబడెను. హెచ్చరింపకుండనే శక్తులు టార్పెడోను వదలిరి. పిమ్మట సెుకంగం

టకు హతశేఖులు కాపాడబడిరి. వారి సాక్షులన్నియును పోయినవి. చివు ఇంజనీరును మూడవ ఇంజనీరును మూడవ యుద్ధోగియు కనబడుటలేదు.

కాలిఫోర్నియా నాక

లండను, ఫిబ్రవరి 8:—దీనియందు అమెరికా దేశయుధులొక్కఁడు మాత్రమేగలడు. అతడు బ్రిటికనుగాని అమెరికా వారిబిడ్డలు ముగ్గురో ఇద్దరో కనబడుటలేదని వార్త వచ్చినది

హత్య

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 9:—ఈవిష్టాసు నాకనుముంచినపుడు వాలాసు అను అమెరికాదేశపు నీగ్రోనావికుని చంపినవిధానమును గూర్చి పూర్తిగా విచారంపవలె నని దొరతనమువా రాజ్ఞాపించిరి.

ఆరెంటూ.

బోనరులాగారు, ఫిబ్రవరి 8:—జర్మను చక్రవర్తి ఇట్టి చర్య అవసరమని తలంచుట సంతాపకరము. మేము నిరంతరమును అంతర్జాతీయ కాపక ప్రధానమిత్రములనే ఆనుసరింప గలవార మని ఆదారతనమువారు జర్మనులకు ప్రత్యుత్తర మంపిరి.

బోనరులాగారు ఫిబ్రవరి 8:—ఆరెంటూనా ప్రెసిడెంటు మంత్రివర్గముతో నాలొచ్చించుచుండెను. పత్రికలు ఆమెరికావారిలో నేకీభవించ గోరుచున్నవి. దొరతనమువారి స్వరక్ష తత్వరు లగుదుమని మాత్రమే తెలుపవలెంచి రని తెలియుచున్నది.

జర్మనీలో మైత్రిని వదలుట

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 8:—ఈతీర్మానమునకు స్వల్పసంఖ్యకులగు రిపబ్లికు కాంతవాదులు తప్ప తక్కిన వారందరు నామోదించిరి. ఇట్టిముఖ్యప్రశ్న మేమైన కలిగినపుడు జేతమువారందరును దొరతనమువారికి బాసట కావలెనని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి ప్రబల ప్రతిస్పర్ధియగు లాడ్లి గారు నుడివిరి. వక్త లందరును దొరతనమువారికి సహకారుల మగుదుమని బాసచేసిరి.

సమరమునకు ప్రబల ప్రయత్నము.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 8:—జేతము వైకి కాంతముగ కనబడుచున్న సహాయముగ ప్రబల సమర సన్నాహము జరుగుచున్నది. నవీన పాశ్చాత్య విధానమున సైనికులకు (డిలు నేర్పబడుచున్నది. మెక్సికోనుండి వచ్చిన జనరలు మెక్సికో గారి సైన్యమునకు సాటియగునది ప్రపంచమునందు లేనేలేదు. మెక్సికోలోనున్న 11 నెలలును ఆసేస కందక యుద్ధము మున్నగు వానిని సలుపుచునే యుండెను. దానితో విమోన దళము లనేకములు గలవు.

యుద్ధము కలిగిన సహాయముచేయుటకు స్త్రీలను సమకూర్చుటను గూర్చి నవీన బాతీయ మహిళాసంఘము వారు వాండెరు బిల్లునందు సమావేశమైరి.

నిర్బంధిత నాకలకు నష్టము కలిగించుట

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 8:—కొలొను నెవామా ఫిలిప్సెను నాకాశ్రయములయందు నిర్బంధింపబడిన జర్మను వాణిజ్యనాకలయందలి యంత్రములలో కొన్ని తీసికొని పోబడెనని యుద్ధ మంత్రి ప్రకటించెను.

దీనినిగూర్చివచ్చెను వార్తలు భిన్నములుగ నున్నవి. ఆనాకలు పూర్తిగా నిరుపయోగములుగ చేయువడ లేదు. తాత్కాలికముగ పనిచేయకుండునట్లు చేయుబడెనని రూఫి వార్త వచ్చినది. ముఖ్య యంత్రోపకరణములను భద్ర స్థానములకు గొనిపోయి దాచిరి. పెద్ద నాకలకు వేసికిని గూడ 6 నెలలలోపున మరొకసారి సాగదని న్యూయార్కు వర్తల్లుపత్రిక వ్రాసినది.

కొంటు బెరను స్ట్రోపు

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 9:—కొంటు బెరను స్ట్రోపు వర్గమును నిరపాయముగ స్వదేశమునకు పోవనిచ్చెదవని బ్రిటిషు పరామర్శజేతములవారు అభయ మొసంగిరి. జర్మనీ వారినిగూడ సందులకు కొరని స్కాండినేవియా నాకా సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

బెజలునందు వాయువార్తా స్థానము

రయోడి జనీరో, ఫిబ్రవరి 9:—నిచ్చిరాయిముద్ద జర్మను వాయువార్తాస్థాన మొకటి కనుగొనబడినది.

ప్రశ్న

బ్రిటిషువారి అవస్థానము:

లండను, ఫిబ్రవరి 6:— ఈ నెల 3వ తేదీ రాత్రి ఆంధ్ర సమీపమున వెన్నెల బాగుగ కాయుచుండగా, మంచు పట్టుముగ పడియుండగా బ్రిటిషువారు ఫిరంగులను కాల్పునా రంభించిరి. శత్రువులు లోతు గోతులలో దిగియుండిరి. ఆంతలో మావదాటిసేనలు వారి నాకస్మికముగ తలపడెను. వారాగోతులలోనుండి మైకి వచ్చుటకైన న్యవధిలేకపోయెను. మొదట నిరోధమే కలుగలేదు. అపుడు సులభముగ 200 మందిని పట్టుకొంటిమి. ఒక మరణిరంగి కొంత తొందర కలిగింప దాని నడచితిమి. ఈస్థానము చాల నవయుక్త మగు లంక. ఇది మాకు చాల ననుకూలమని ప్రధానాధికారి నుండి విలేఖకుడు వ్రాసెను.

సోము యుద్ధము.

ఆంధ్రకు కుత్తరమున జరిగిన 2 యుద్ధములు చాల మేలు కలిగించినవి. గుడ్డోకోరుకు ఈశ్వరమున ఆర్థభంతు లో స్థానము వశమైనది. జర్మనులు తీవ్రముగ పోరాడలచిరిగాని అగ్నిబాల్లలకు ఆగజాలకపోయిరి. బ్రాన్సిలాయి క్రొత్తికోట వివాసము చేయబడ నున్నది. అందులకు జర్మనులు తీవ్రముగ తలపడి విజయములేరి. ఆంగ్లరంగమునం దంతటను ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్పుబడెను. దీని ఫలితము త్వరలో తెలియ గల దని ఒక విలేఖకుడు లిబర్టీ పత్రికకు వ్రాసెను.

53-వ గ్రామము

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— జూలై 1వ తేదీనుండి పట్టు వడిన గ్రామములలో గ్రాండ్కోరునది గ్రామము. ఈవిజయము వలన శత్రువుల కాండోళనమును తోట్రుపాటును కలిగినవి. రణరంగమునం దంతటను ఫిరంగులు కాల్పుబడుట నూతన విధా నము. దీనివలన బాంబులు మేయవా రేమూలనుండి వచ్చు చున్నానో శత్రువులు గ్రహింపజాల రని ఒక విలేఖకుడు వ్రాసెను.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— సెయిలీ సెయిలుసెయి గుట్ట యందు మిక్కిలి ఎత్తైన భాగముయొద్ద గురువారమునాడు ధయమున మేము తలపడి ఆ స్థానము నంతటని 18 గరు పై నికులను వశపరుచుకొంటిమి. గ్రాండ్కోరు నాక్రమించి ఆంక రునది కిరుప్రక్కలను చాల ముందునకు పోతిమి. రాత్రివేళ బూర్గోరు మీరాహంబు గోడ్డనందున్న యెలుసోక్కున సేరిని, గ్రాండ్కోరుననెను. వెనుకటి ప్రధాన పత్తికిని మధ్య నున్న కందకమును వశపరుచుకొంటిమి. మరల 82 ని పట్టు కొంటిమి. సంవత్సరాది మొదలు ఇంతవరకు ఆంధ్రుల ప్రాంత మున మేము 3 మైళ్ల విశాలము గల రంగమున కీ మైలు ముం దునకు పోతిమి. బాహునెన్నెనుకు దక్షిణముననున్న కందక ములపైని దాడినలిపి చాలమందిని కందకములను నాశనము చేసితిమి. గ్రాండ్కోరు లాల్సేనీలకు సమీపమున 2 సాయలు శత్రువుల నోడించితిమి. ఆర్యేంటికిను ఇరవైజూల సమీపమున ఫిరంగుల నిరుపేడులవారును కాల్పిరి. శత్రుసేనల నడుమ గొప్ప ప్రేలుకు శబ్దము వినివచ్చినది బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

వెల్లెను సంగ్రామము

లండను ఫిబ్రవరి 8:— 804వగుట్ట అవకోరు అడవుల యొద్ద ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి. బాడెను రాష్ట్రమునందు లాహారులోని సేనాస్థానములపైనను మరియకర్పిలోని విమా నశాలపైనను పరాసు విమానములు బాంబులను వదలెను.

వశీకరణ శాసనము.

పారిసు ఫిబ్రవరి 8:— మందిరములను ప్రతిష్ఠాపనలను వశపరుచుకొనుట కధికారము నొసంగు శాసనమును నేడు దోరతనమువారు నెనెటు సభయందు పాడించిరి.

రుస్యా

జర్మనుల అవస్థానములు విఫలమగుట.

లండను ఫిబ్రవరి 9:— డిక్కు యాడుకు దక్షిణమున జర్మనులు ముమ్ములను గొప్ప సేనతో తలపడిరి గాని మేము శత్రువులను గాల్చి వారిని హత మొనరించితిమి. హతశేషు లందరును నూ వశమైరి. శత్రువులు మా కంకముల ఎదుట కుప్పలు పడెను.

కార్మేధియాలో ఆస్త్రియావారి చార్బల్యము

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— కార్మేధియాలో ఆస్త్రియా వారి పట్టులు స్థిరముగ లేవు గాన రష్యావారి తాకుడును సహింపజాలకున్నవి. జూను నెలయందు సరిహద్దుకు 250 కిలోమీటరుల దూరమున జనరలు బ్రుసిలవుగారు సంగ్రా మము నారంభించిరి. ఇపుడు మంచి నడి శీతకాలమున సరి హద్దుననే పోరు నారంభించిరి. వసంతకాలము నాటి కెచట నుందుకో చూడవలసి యున్నదని బుడాపెస్టు హిల్లపు పత్రిక వ్రాసినది.

రష్యావారు హంగరీ మైదానమున ప్రవేశించుటతోడనే వజ్జాచియానువదలుట జరుగగలదని అజ ఎస్టు పత్రిక వ్రాసినది.

మాగ్గును వైజెసు ప్రాంతమునందు రక్షణస్థానములు విస్తారముగ నమర్చబడుచున్నవి పెట్రోగ్రాడు విలేఖకుడు సెంట్రలుస్ట్యాసు పత్రికకు వ్రాసెను.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 8:— బ్రెలూ ఫ్రీకో ఫెలు గుట్టల యొద్ద శత్రువులు తలపడి యోడిరని ఇటలీవారు తెలిపిరి.

జలాంతగ్రామి సంహారము

పోవుగారు నిరసించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— నిరంకుశ సముద్రాంతగ్రామి సం హారము ప్రపంచమునందంతటను మానవధర్మములకును జాతీయ భావములకును ఆస్తికత్వమునకును కేవలము విరుద్ధముగాన దీనిని పరిత్యజింపవలెనని పోవుగారు జర్మనులకు ఒత్తిడి కలిగించు చున్నారని రోము విలేఖకుడు వ్రాసెను.

జర్మనీ

యంత్రశాల తగులబడుట.

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 8:— జర్మనీలో నిలావరున్నూర్ల సెనునందలి జేయరు కంపెనీవారి అనిలైను ఫ్యాక్టరీ తగులబడి నది. 2 వీధులు పూర్తిగా నాశనమైనవి. చాలమంది హతులైరి.

అమెరికా రాయబారిని నిరోధించుట.

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 9:— అమెరికా రాయ బారిని జర్మనులు నిరోధించిరిని కొనెను హేగనుండి పంపబడిన తంతివార్త సత్యమైనది గాదు. గెరర్డవర్గమువారికి పాసుపోర్టు లన్నియు పూర్తికానందున వారి ప్రయాణ దినము నిశ్చయింప బడలేదని బెర్లినునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

సముద్రాంతగ్రామి సంహారమునకు

మూలకారణము.

లండను, ఫిబ్రవరి 7:— జర్మనీవారు తూధాత్తులుగా న వారు సంహారమును మానజాలరు. మాకు కలిగిన తూధాత్తి అమెరికావాకికూడ కలిగినచో మేమును సాహసించుటకు గల కారణమును వారు గ్రహింపగలుగుదురు. అని వర్వరల్టు పత్రిక వ్రాసినది. జర్మనీలో ఆహారపదార్థముల లోపము కలిగిన దను వార్తను జర్మను పత్రికలు ప్రకటించుటకు జర్మను ఉద్యోగు లనుమతించుట కిదియే మొదటిసారి. దీనియందు గొప్ప అర్థమిమిడియుండునని హేగు విలేఖకుడు వ్రాసెను.

జర్మనీలో కలవరము హెచ్చుట.

లండను ఫిబ్రవరి 7:— జర్మనీలో ఆర్థికమగు దురవస్థ శీఘ్రముగ నధికమైనది. కాంతిని కాపాడుట యాధ్యక్షముగ నున్నదిగాన సేనలధికముగ కావలెనని ఆయా పట్టణముల సేనానులు వ్రాసినని రూఫివార్త తెలిసిన దని రోమువిలేఖ కుడు వ్రాసెను.

నాణెముల పరపతి.

జర్మనుల నోట్లకు 100 కి 81 కంటె హెచ్చుగ నగ దునిచ్చుటలేదు. ఇదివరకు 79 కి దిగి మరల 2 అంకెలవరకు హెచ్చినది అని బెర్లినువిలేఖకుడు వ్రాసెను.

డ్యూప్టిలాండు నౌక

ఈజలాంతగ్రామి మూడవసారి అమెరికాకు బయలు దేరలేదు. జర్మనీలో నౌకలేవున నున్నదని వెనరుజయుటుంగు పత్రిక వ్రాసినది.

వైమిషువారికి స్వపరిశాలనము

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 8:— వైమిషు ప్రజలకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమునొసంగు విషయము నాలో చించుటకు బ్రుసెల్సునం దొక శుభము ఏర్పరుపబడినదని జర్మను పత్రికలు వ్రాసినవి.

స్పెయిను

స్పెయిను వారిలేఖ.

మెడిడు, ఫిబ్రవరి 9:— మీరుచేసిన నిరంకుశ సము ద్రాంతగ్రామి సంహార ప్రకటనము మాకు ఆత్యధిక సంతాపకర మైనది. ఎట్టి విషమదశయందును ఏదేశమును ఇట్టి ఆతూర్వ విధానము నవలంబించి యుండలేదు. స్పెయినువారు దీని నామోదింపరు. స్వదేశీయులను స్వరాజ్యములను వారు కాపాడుకొనెదరు; అని మేము కాంతముతో ఖండితముగ తెలుపుచున్నామని స్పెయినువారు జర్మనీకి వ్రాసిరి.

స్పెయిను వాయువార్తాస్థానములు.

మెడిడు ఫిబ్రవరి 9:— వాయువార్తాస్థానముల నన్ని టిని దోరతనమువారు వశపరుచుకొనిరని వార్త వచ్చినది.

గ్రీసు

గ్రీసువారి విషమస్థితి.

ఏథెస్సు, ఫిబ్రవరి 8:— గ్రీసువారి భావమును గూర్చి అమెరికావారు అడుగగా గ్రీసువారి లేమియు చెప్పజాలక తక్కిన తటస్థులభావముల నారయుచున్నారు.

రోజులకు టిక్కెట్లు.

ఏథెస్సు, ఫిబ్రవరి 8:— ఆహారపదార్థములు లోటుగా నుండుటచే రోజులకు టిక్కెట్లు నిచ్చుచున్నారు.

హాలండు

హాలండు ముత్రి.

హేగు, ఫిబ్రవరి 9:— జర్మనుల సాంగ్రామికత్వమును గూర్చి దోరతనమువారి దివిరకే ఖండితముగ వ్రాసిరి గాని తాటస్థ్యమును మాత్రము వదల దలంపరు. హాలండు రాష్ట్రా క్రమణమును దోరతనమువారి రాయబాధ సహాయమున నిలువరించె దరు; అని హాలండురాజ్యాంగ సభయందు ప్రధానమంత్రి నుడివెను.

(o)

నాటక శాలలు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 8:— బొగ్గు వ్యయమును తగ్గించు టకు రైలుబండ్లట్రాముబండ్ల రాకపోకలను తగ్గించిరి. నాటక ములను విసోదములను మానిపించిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— వారెను పలమేలయొద్ద మ్యూ జాకు తూర్పున శత్రువులు తలపడి యోడిరి. పోయినరులో ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్పుబడినవి. డెన్వియ్యూగాప్రోద్ద ప్రాంతములయందు జర్మను విమానములు బాంబులను వేసెను. 4 గురు చనిపోయిరి 4 గురికి గాయములు తగిలినవి.

(o)

దేశీయ తంతి వార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

భిల్

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్త.

భిల్, ఫిబ్రవరి 9:— ఈ నెల 7 వ తేదీని ఇండియా మంత్రిగారిటుల తంతివార్తను పంపిరి.

బ్రిటిషురంగము.

సోమరంగమున గ్రాండ్కోరు వద్ద నిర్మి శోధముగ 1000 గజములను బ్రిటిషువారు వశపరుచుకొనిరి. చాలవోట్ల స్థాన ములను విమానశాలలను నాశనముచేసిరి.

పరాసు రంగము

మ్యూజాకు ఖడితట్టిన పరాసువాళ్ళ శత్రువులను తం దుసారు లోడించిరి. అల్బానులో రిపోర్ట్ల శత్రువులపైని చీల్చిరి ఇటలీ-రంగము

చాలవోట్ల ఆస్త్రియావారు పోగమంతునందు తలపడగ ఇటలీవా రోడించిరి.

విమానములు.

బెర్లియము నందలి బ్రూజెను వాక్రేయము నందు బ్రిటిషు సోకా విమానములు కట్టడములు ముగ్గుగువాని వైని బాంబులను వేసి నవ్వును కలిగించెను.

స్థానిక వార్తలు

జరుగజేసే సభలు మున్నగునవి.

ఫిబ్రవరి 11 ఆదివారము.

ఎన్నారై బాలికా పాఠశాల 8 వ వార్షికోత్సవము... సాయం. 3-45.

12-వ తేదీ సోమవారము. మ్యాజియం ధియేటరులో... సాయం. 5-80.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ: ఈ నెల 11 వ తేదీ ఆదివారమున సాయం. 4 గంటలకు...

ఎన్నారై బాలికా పాఠశాల: ఈ పాఠశాల 8 వ వార్షికోత్సవము గా... సాయం. 5-80.

వ్యాయామ ప్రదర్శనము: విద్యాశాఖవారి తరఫున నీ దినము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు...

హార్వెస్ట్ సర్కసు: హార్వెస్ట్ సర్కసు కోలారు బంగారుగనుల జిల్లాయందు మత్రింతో...

త్రైవర్ణిక వైష్ణవ సమాజము: ఈ సమాజ మువారి ప్రథమవార్షికోత్సవ మీసెల 14 తేదీ...

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము పెరంబూరు: ఈ సమాజము తరఫున పెరంబూరులోని...

తిరువల్లిక్కేణి అన్నదాన సమాజము: శ్రీరామ పట్టాభిషేక సందర్భమున మంకాయల...

గోక్షేమందిర సభలు: రాబోవు శుక్రవారము నాడు 18వ తేదీని అనిదెసెంటున్న...

న్యాయమూర్తుల ఏర్పాటు.

రాబోవు వారమున న్యాయమూర్తుల ఏర్పాటు ఈక్రింది విధమున నుండును.

మొదటి అసెస్ట్. ముఖ్య న్యాయాధిపతి... 1వ బెంచి... 2వ బెంచి...

ఎయిలింగుగారు... కేసులు... ఇతర వ్యవహారములు...

వాఖిలుకోర్టు మంగళవారము జేక్వెట్ గారియొద్ద జరుగును...

గాడ్డు వుద్రాపు కంపెనీ సేవకుడు కన్న అను నామాంకరముగల...

కుంభకోణం సౌరాష్ట్ర సభ-సౌరాష్ట్ర సంఘాపయోగమున...

ఇదివరలో కోశాధిపతియు కార్యదర్శియు నగు ఎ. కె. రామిమ్...

వాదిజిల్లాకోర్టులో అసీలుచేసెను. జిల్లా న్యాయాధిపతి సేవము...

సేరస్థుడవీలుచేయ జిల్లాకోర్టువా రాతీర్మానమును దృఢపరిచి.

ఒక దారుణమైన హత్య.

కాడూరు జిల్లాలో కోన్ని వత్సరములు సభ్యుడు గ నున్న బద్దనల్లి...

నర్. ఎస్. పి. సింగుగారు. ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుచు ఈ నెల 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము...

అమెరికనులగు జర్మనుల దేశభక్తి. కలవల్లియూ ఫిబ్రవరి 9: అమెరికాలో 28 వాప్రములలో...

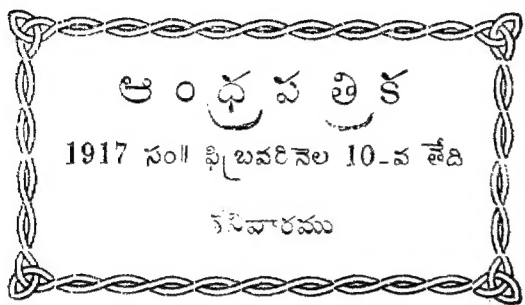
రష్యావారి ప్రకటనము. లండను, ఫిబ్రవరి 9: నునోవోరొస్సా ప్రాంతమున...

అమెరికా నౌకలపైని ఫిరంగులు. న్యాయాధ్యక్షుడు ఫిబ్రవరి 9: అమెరికా నౌకావర్తక సంఘమువారు...

Oriental Govt. Security Life Assurance Co. Ltd., India's Premier Company BOMBAY 1874 India's Mod Institution Funds over 5 crores. WAR-TIME BONUS. A Triumph of Administration. WANTED Active and Influential Agents at: Anantapur, Chittoor, Cuddapah, Masulipatam, Kurnool, Vizianagaram, Rajahmundry, & Chicacola.

విషయానుక్రమణిక.

జాబులు	3
ఆంధ్రము	4
విరోధామహాసంగ్రామము	
విదేశాంతివాదము	5-6
స్థానికవాదము	7
ప్రభావవ్యాసములు	
సంస్థానాధీశులు-సామ్రాజ్యము	8
వాదాలు, వ్యాఖ్యలు	9
ఇంగ్లీషు లెంతివాదము	10-11-12-14
సామ్రాజ్యశాసనసభ	అనుబంధములు

సంస్థానాధీశులు - సామ్రాజ్యము.

చికినీరు మహారాజునకు విందు.

మహాసామ్రాజ్యసభకు భారతీయప్రతినిధిగ నియమింపబడిన చికినీరు మహారాజుగారికి బొంబయియందు మహారాజు లోక వీడుకొలుపు విందును జేసిరి. ఆ సందర్భమునందు మహారాజులు చేసిన ప్రసంగములు ప్రజలయందువలె మహారాజులందును వికసించుచున్న నూతనోత్సాహమునకు నిదర్శనములు. భారతఖండము నందలి మూడవ భాగమును స్వదేశ సంస్థానాధీశులు పాలించుచున్నారు. స్వదేశ సంస్థానములు నిన్ను నునేడు పుట్టినవి కావు. సంస్థానాధీశులు మహాశూరులు, ధర్మనిరతులు, రాజ్యతంత్రజ్ఞులు, సత్పరిపాలకులు. భారతజాతీయవికాసమునకు బ్రిటీషు భారతవర్ష భాగమునకును సంస్థానములకును సన్నిహితమైన పాశబంధ మేర్పడవలయును. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు సామ్రాజ్యాంతర్యాగములకు సమానప్రతిపత్తిని నిర్ణయించుటవలె హిందూ సామ్రాజ్యమునందు సామ్రాజ్యాంతర్యాగములకు సమానప్రతిపత్తిని గలిగించుట క్లిష్టమైన సమస్యయై యున్నది. ఈ క్లిష్టమైన సమస్య ఏవిధమున నిర్ణయమగునో యూహించుటయును దుర్లభము. సంస్థానాధీశుల స్వాతంత్ర్యసంరక్షణమునకు ప్రజాపరిపాలనమునకును ననుసంధాన మేర్పడవలయును. ఆ యనుసంధానము సాంఘాతిక సంయుక్తభారత ఖండమునందు పరిపక్వము గావలసియున్నది. సంస్థానాధీశులకారవమునకు ప్రజాసభ్యతకు మేళగింపు కావలయును. ఈ మేళగింపునందే అభిరామమైన భారతసామ్రాజ్యవికాసము సాధ్యము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నందలి ప్రజానాయకులు సంస్థానాధీశులు మాతృదేశారాధనమును వారి నిరీక్షణమునకు లక్ష్యముగ నుంచుకొని పాటుపడుటవలన సామ్రాజ్యాంతర్యాగములకు సమ్మేళనము సాధ్యముగాగలదు. సంస్థానములకును బ్రిటీషుభాగమునకును నవసరమైన సంధాన సూత్రములను గురించి ఇదివరలో గూడిన సంస్థానాధీశుల సభ కొంత వరకు చర్చితమై యుండును. ఆవిషయములు గోప్యములు. బొంబయియందు చికినీరు మహారాజుగారికి సంస్థానాధీశులు చేసినవిడుకొలుపువిందునందు వారు చేసిన ప్రసంగములు భారతీయ ప్రత్యభిజ్ఞానముపట్ల వారికి గల దృఢసంకల్పము విదితము చేయుచున్నవి.

జామ్నుగరు మహారాజు బ్రిటీషు పరిపాలకులు అగణ్యమైన భరతఖండపు గుణములను గ్రహించినందుల కానందమును దెలిపెను. పాటి యాలా మహారాజు సాంఘాతిక బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు భరతఖండమున కుచితస్థానమునకు గల స్వత్వములను గ్రహించుట బ్రిటీషు రాజనీతికి ప్రసన్నతకు నిదర్శనమనియును, ధర్మస్వాతంత్ర్యధర్మము స్థాపించి యుద్ధ మాపవలయుననియును, భారతీయులకు ధర్మసంస్థాపనమే విజయమునకు ప్రతిఫల మనియును, భారతీయులు వారి మహత్కార్యముల వలనను వారి ప్రాచీనాన్నత్యమును పునఃప్రతిపాదనమును జేయవలయుననియును తెలిపిరి. ఆల్యారు మహారాజుగారు భారతీయుల ప్రాచీనవైభవము జగద్విదితమనియును, ఆర్యసంతతివారలకు సదభిమానముండుట సహజమనియును, పూర్వకాలమునందువలె భావికాలమునందు భారతీయుల యాన్నత్యము స్థాపిత మగుటకు దగిన నిర్మాణమును నిర్మించుటకు భారతీయు లందరును దృఢమనస్కులై యున్నారనియును, ప్రాచీనాన్నత్యమునకు దగిన ఓశను భరతఖండమునకు గలుగుటకు భారతీయులభిలషించుచున్నారనియును, భారతీయులు ప్రాథమికపరిపాలన యవసరము లేదనియును తెలిపిరి. సామ్రాజ్యమునందలి సోదరీరాజ్యములతో సమానముగ నైనను, తలయెత్తికొని నిలుచుట కార్యావర్తమునకు స్వాతంత్ర్యమును గల్పింపు డని యడుగుటకు సమయ మాసన్నము గాకపోయినను, బెల్జియము సంరక్షణమునకు బూనుకొనిన బ్రిటీషు పరిపాలకులు ఆర్యావర్తమునను సోదరీరాజ్యములతో సమానమైన ప్రతిపత్తిని గల్పింపరా యనియును, రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు మార్పు లేర్పడినపుడు సంస్థానముల స్థితి నిర్ణయింపబడదాయనియును ఆల్యారు మహారాజు ప్రస్తావించెను. పైవాక్యములను జదివినవారలకు సంస్థానాధీశులకు వారి సంస్థానముల పట్లను ఆర్యావర్తము పట్లను గల నిశ్చలాభిమానము విదిత మగుచున్నది. మహారాజులకును సామాన్యులకు వలె భారత జాతీయప్రత్యభిజ్ఞానము హృదయంగమ మైనది. మహారాజుల సాహచర్యము సంయోగము భారత జాతీయవికాసమునకు అవసర మను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. చికినీరు మహారాజుగారు స్వస్తివాచకములను స్వీకరించుచు భావగర్భితమైన ప్రత్యుత్తరము నొసంగిరి. ఆ ప్రత్యుత్తరము నందలి భావమీక్రిందను బొందుపరుప బడినది. “మనము సంస్థానవాసుల మైనను బ్రిటీషుహిందూ దేశవాసులమైనను స్వామిభక్తిదేశభక్తిప్రజాసేవాసక్తిగల భారతీయులము. మన కారవమును స్వాతంత్ర్యమును సంరక్షించుకొనుటయందు బ్రిటీషు హిందూదేశప్రజలు చూపెడి సానుకంపభావమును మనమును వారి స్వాతంత్ర్యములను ఆశయములను బడయుటయందు సానుకంపభావమును గలిగి యున్నాము. మహా సామ్రాజ్యసభయందు హైందవులకు ప్రవేశమును గల్పించుట భావిభాగ్యోన్నతికి శుభసూచకము. యుద్ధానంతరము రాజ్యాంగసంస్కరణముల పట్ల బ్రిటీషు పరిపాలకులకు దృక్పథము మారుట లేదనియు, రంగరంగములందు మన సాహచర్యము రాజభక్తిసామ్రాజ్యాభిమానము అధినివేతములకు మనపట్ల గల దృక్పథమును కొంతవరకు మార్చినవి. అధినివేతవాసులు ఆర్యావర్తముయొక్క వైభవమును గ్రహించుట కుపక్రమించిరి. బ్రిటీషు రాజ్యాంగనిర్మాణమునందు మహాపరివర్తనము గానున్నది. ధర్మసంస్థాపనమునకును మానవ స్వత్వసంరక్షణమునకును యుద్ధమునకు బూనుకొనిన బ్రిటీషు ప్రజలు,

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య సంరక్షణమును గలిగి వారి నిశ్చితానమును జేర శక్తిసామగ్ధ్యములను గలిగియుండుటకై, భారతీయుల యుచిత శయములను ధర్మస్వత్వములను మరవ రని నేను విశ్వసించు చున్నాను.” చికినీరు మహారాజు తెలిపిన పై భావములు జాతీయమహాసభయందు మన నాయకులు దెలిపెడి గంభీరభావములతో తులనాగుచున్నవి. సంస్థానాధీశులు సంస్థానముల శుభోదయము సంయుక్తభరతఖండముపై నాధారపడి యున్న దని గ్రహించిరి. రాజ్యాధికారులు కల్పించెడి పాశములను విసజ్జించి ప్రత్యభిజ్ఞానమును ప్రకటింప సమర్థతను గలిగి యున్నారని విశేష మగుచున్నది. సంయుక్త భారత సామ్రాజ్య సమస్యకు స్వదేశ సంస్థానముల సమస్య క్లిష్టముగనుండగలదు. ప్రజ్ఞావంతులును క్షీరీకాములును శూరాగ్రేసరులును నైన సంస్థానాధీశ్వరులు భారతజననీకారవమును గాపాడుట కుపక్రమించినపుడు భరతఖండ సామ్రాజ్య నిర్మాణమునందు స్వదేశ సంస్థానముల నిర్ణయమును సులభ సాధ్యము గాగలదు. చికినీరు మహారాజుగారు మహా సామ్రాజ్యసభయందు భారతీయుల సంస్థానాధీశుల పక్షమును నిర్ణయముగ ప్రతిపాదించి భారతీయుల స్వత్వసంరక్షణమును జేయుచు రని నమ్ముచున్నాము.

సామ్రాజ్యశాసన సభ.

సామ్రాజ్యసభయందు మా. దాదాభాయి గారు అరాచకవ్యాపనమునకు గల కారణముల నన్వేషించుట కొక యుపసంఘమును నియమింపవలయు నని యొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము చర్చ లేకనే నిరాకరింపబడినది. దాదాభాయిగారి తీర్మాన మంగీకృతమైన వంగదేశ వ్యవహారమంతయును బహిష్కరింపై యుండును. పాలకుల దృక్పథము మారినగాని విచారణవలన నేమియును ప్రయోజనము గలుగదు. ఈ విచారణ వలన నితరవిచారణల వలెనే ప్రయోజనము స్పల్పము. నిర్బంధము హెచ్చుగావచ్చును. తీర్మానముయొక్క నిరాకరణము ప్రస్తుతస్థితియందు హానికరము గాదని యూహింపవలసి యున్నది. మా॥ బి. ఎన్. శర్మగారు “అ. దేశోపయోగములైన నూతననిర్మాణములకు వ్యయమును మూలధనమునుండి చేయవలయును. సామాన్యాదాయమునుండి చేయ జనదు. (బి) అటులు చేయుటవలన నిలిచెడి లాభము ప్రాథమిక విద్యావ్యాపనమునకై వినియోగింపవలయును” అని చమత్కారముగ నొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటకు రెండు కారణములు గలవు. జనోపయోగమైన నవీననిర్మాణములు మూలద్రవ్యమును వ్యయముచేసి నిర్మించుటవలనను పన్నుల నిచ్చువారి బరువు తగ్గవచ్చును. సొమ్ము కేషించి యున్న విద్యావ్యాపనమును జేయుటకు వీలగును. స్థానికపరిపాలకులు అప్పు చేసి జనోపయోగమైన నిర్మాణములకు ద్రవ్యమును వ్యయము చేయవచ్చును. శర్మగారి యుద్దేశము ప్రాథమిక విద్యావ్యాపనపై సామ్రాజ్య శాసనసభయొక్క దృష్టిని నిలుపుట యని జరిగిన చర్చవలన విదిత మగుచున్నది. శర్మగారు మొదటి భాగము ముఖ్యమైనదిగాను రెండవభాగమును ఎరగాను గ్రహింపవచ్చు నని తెలిపి యుండిరి. పాలకు లీ తీర్మానమునకు అసంగీకారమును దెలిపిరి. చర్చ జరిగిన తరువాతను శర్మగారు తీర్మానము నుపసంహరించును జేసికొనిరి. మద్య విక్రయ సంస్కరణమును గురించి మా.

బి. ఎన్. శర్మగారు మరొక తీర్మానము నువపాదించిరి. ఆ తీర్మానమునందు రెండు భావములు గలవు. మొదటిది ఉపదేశక సంఘములను నియమించుట, రెండవది ఆజ్ఞాసంఘములను నియమించుట. మద్యపానమును హిందువులు మహాపాతకలందొకదానినిగ దలచుచుండిరి. ఇప్పుడు నాగరికతకు చిహ్నమైనది. పాలకులు మద్యాదాయము వలన సమ్మోహితులగుట సహజము. మద్యపాన నిషేధమున కలవాటుపడిన హిందువుల భావమును పాశ్చాత్యులు గ్రహించుట దుర్లభము. మద్యపానమువలన ఆరోగ్యహాని, ధనహాని, మానహాని, ధర్మహాని గలుగుచున్నది. ఈ దుర్మయములను నాపుటకై ఉపదేశక సంఘము, ఆజ్ఞాసంఘము ప్రయోజనకారులుగ నుండుట సహజము. అనధికారసభ్యులు శర్మగారి తీర్మానమునకు సమ్మతిని తెలిపిరి. సర్. జి. బార్నెసుగారు పాలకుల పక్షమున సానుభూతిని తెలుపుచు తీర్మానము నామోదించుటకు వీలులేదని తెలిపిరి. మాటలకును క్రియలకును సంబంధము పాలకుల వ్యవహారములందు దూరముగ నుండును. తీర్మానమున కనుకూలురు 20 మందియును, ప్రతికూలురు 30 మందియును నగుట వలనను తీర్మానము నిరాకరింపబడినది. ఈ వ్యవహారక్రమము శాసననిర్మాణ సభలయందనధికారసభ్యులకు గల దుర్బలమును తెలుపుచున్నది.

యుద్ధానంతర సంస్కరణములు.

లక్ష్మణపురమునందు గూడిన జాతీయ మహాసభయును మహామండలియ మహాసభయును రాజ్యాంగ సంస్కరణ బోధన ప్రజలకు జేయువలయునని నిర్ణయించినవి. ఉభయ సభలయందును నామోదించబడిన సంస్కరణ ప్రకాశికను ప్రజలకు తెలిపి వారియందు తాహమును గలిగించుట వలనను సంస్కరణభావము వ్యాపించి కార్యక్రమమునకు సాధన మేర్పడుచున్నది. ఆ ప్రయోజనమును సాధించుటకై చెన్నపురి యందు గోకలే సభా మందిరమునందు 11 ఉపన్యాసముల నిచ్చుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. మొదటి యుపన్యాసమును ఆనిలజంటమ్మగారు నిన్న నావెతు గల సహజోత్సాహముతో మొనరి. విషయము. జాతీయ మహాసభ యవలంబించిన సాధనము. లోకమునందు భౌతిక ప్రపంచమునందువలె భౌతిక ప్రపంచమునందును కాలానురూపములైన మార్పులు జరుగుచుండును. హిందూదేశమునందు నూతనయుగము మత సంస్కరణలతో నారంభమైనది. రామమోహనుడు బ్రహ్మ సమాజమును, దయానందస్వామి ఆర్యసమాజమును, బ్లావిట్ స్కీ బ్రహ్మజ్ఞానసమాజమును స్థాపించిరి. రామకృష్ణ పరమహంస భక్తిపరత్వమును బోధించెను. వివేకానందస్వామి దేశభక్తికిని దైవభక్తికిని ననుసంధానమును జేసి ప్రాచీనార్యవిజ్ఞానము ప్రత్యభిజ్ఞానమును గలిగియున్నదని లోకమునకు తెల్పిడిచెను. భారతీయులందు మతముతో నారంభమైన ప్రబోధము రాజ్యాంగములకు వ్యాపించినది. దేశభిమానులు కొందరు 1885 నందు జాతీయ మహాసభను స్థాపించిరి. జాతీయ సభా స్థాపకుల ముఖ్యోద్దేశము శాసనములందు గల లోపములను తొలగించి యనుకూలమైన శాసనములను జేయించుట యని బెజర్టు గారు తెలిపిరి. ముప్పదేండ్లనుండియును జాతీయ మహాసభ ఈ మహాత్కార్యమును సాధించుటకై ప్రయత్నము చేయుచున్నది. కాని ఫలము స్వల్పముగ నున్నదని విచారణలకు విదితమగుచున్నది. మొదటి జాతీయ మహాసభయందు 7 తీర్మానము లుపసాదించబడినవి. అందు శాసన సభల సంస్కరణము, పరిపాలన సంస్కరణము, వ్యయభార సంస్కరణము ప్రముఖములు. ఇరువది యొకటవ జాతీయ మహాసభయందు 20 తీర్మానము లామోదించబడినవి. అందు శాసనసభల సంస్కరణము, ఉద్యోగములు, సైనికోద్యోగములు, సుంకములు, కలసరాజ్యములందు హిందువులస్థితి, న్యాయశాఖ వ్యవహార శాఖల విభజనము, పోలీసు, నిద్రా శిక్షణము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన తీర్మానములు చర్చింపబడినవి. ఇరువది తొమ్మిదవ సభయందు 25 తీర్మానము లామోదించబడినవి. అందు కలసరాజ్యము లందలి హైద్రాబదుల స్థితి, ఉన్నతోద్యోగములు, స్వదేశోద్యమము, స్థానిక స్వపరిపాలనము, విద్యావ్యాపనము, సైనికోద్యోగములు, శాశ్వతతరములు

మొదలగునవి ముఖ్యమైన విషయములు. జాతీయ మహాసభ ముప్పదేండ్ల నుండియును జేయుచున్న ప్రయత్నములు సఫలము గా లేదని జాతీయ సభాచరిత్రమును జదివిన వారలకు విశదమగుచున్నది. కాని జాతీయ మహా సభాదర్శములకు గలిగిన భంగపాటు నవన పురోవృద్ధికి పునాది యైనది. అంగ్లేయ పరిపాలనము జాతీయ మహాసభాందోళనము ప్రజలయందు నూతన భావమును వికసింపజేసినది. పాలకవర్గము మాత్రము వారి దృక్పథమును మార్చలేదు. జాతీయ మహాసభాందోళనము ప్రజాకాంతిత్వములు పాలకవర్గ భావమును మార్చి లేకపోయినను రాజ్యతంత్రజ్ఞుల భావముల నాకర్షించినవి.

శాసన నిర్మాణ సభలను సంస్కరించి ప్రజా తంత్రమును వ్యాపింపజేయుటకై రెండు తేదీలు శాసనములు నిర్ణయించినవి. కాని అధికార నిర్వహణభార మంతయును పాలకుల హస్తమునందు గలదు. ప్రజల యొత్తిడివలననే పాలకులు రాజ్యాంగములను సంస్కరించుదురు. కేకలము నివేదనవలన కార్యములు సాధ్యములు గావు. కలసరాజ్యములందు హైద్రాబదుల దుర్భరస్థితిని గురించి జాతీయ మహాసభ చేసిన తీర్మానములవలన ప్రయోజనము గలుగలేదు. గంధిగారి నిరపరాధ నిరోధక తంత్రమువలన ప్రయోజనము గలిగినది. మన శాసన సభలయందు ప్రజాప్రతినిధు లుపపాదించెడి తీర్మానములు సభాంగీకారమును బడయునేరవలె కఠినమైనవి. పురి శాసనసభయందు జరిగిన వ్యవహారము నిదర్శనముగ నున్నది. రయితుల యాధికస్థితిని గురించి ఏ. ఎన్. కృష్ణారావు గారు పపాదించిన తీర్మానము ప్రజల ప్రతినిధుల సంపూర్ణ మోక్షము ను బడసి యుని రాకరింపబడినది. మన దేశమునకు సంబంధించిన వ్యవహారములను నిర్ణయించుటయందు మనకు స్వత్య మున్నగాని ప్రజాభిప్రాయము సఫలములు గావు. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగములన రాజ్యాంగములయందు సంస్కరణ ప్రకాశికను నిర్ణయించుట సాధ్యమైనది. ఆ విధానమును దేశమునందంతటను వ్యాపింపజేసి ప్రజల కుత్సాహమును గలిగించి 'పాలకులను సంస్కరణపరాయణులను జేయుటకై చెన్నపురియందువలె వివిధప్రాంతములందాందోళనమును జేయుట యవసరము. ప్రజలయందు తాహము గలిగించి వారిని కార్యపరతంత్రులను జేయుటకై దేశభిమానులందరును బెజర్టు గారివలె నిరంతరపరిశ్రమను జేయుట యవసరము.

తూనికలు, కొలతలు.

మైనూరు సంస్థానమునంతకునువర్తించు సమప్రమాణపు తూనిక రాళ్ళను కుంచములను ఏర్పాటుచేయుటకు శాసన మన లంబితమై మూడుసంవత్సరములు కావచ్చినను తద్విధానము తిన్నగ ఆచరణకు రాలేదు. దీనినివిషయమై సంగతులు విచారించి తెలియజేయునది క్రిము. పారిశ్రామిక వాణిజ్యసంఘమును ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఆ సంఘమువారి శిఫార్సులవార ప్రభుత్వమువారిచ్చిన యుత్తరువులు మాకందినవి. ప్రస్తుతమున్న స్థితిని బాగుచేయుటకు సంఘమువారు పది శిఫార్సులను చేసియున్నారు. కుంచములను రాళ్ళను స్థిరచేయుటకు మండలమున కొక యుద్యోగిగవ్వమును, బెంగులూరు మైనూరు నగరములకు, అదనముగ ఒక్కొక్క వర్గమును నియమించవలయును. ఆయుద్యోగిగవ్వము కుంచములకు, రాళ్ళకు స్థిరచేయవలయును, స్థిర చేసిన రాళ్ళకు కుంచములను ఏకరయించవలయును. కుంచములకుగాని, రాళ్ళకుగాని స్థిరచేయవలసి వచ్చినప్పుడు అర్ధ డావంతున సామ్యునకూలుచేసి అందుకునియ మితులైన యుద్యోగులక్రింద వ్యయము చేయవలయును. ఆయుద్యోగిగవ్వమునకు పనిపాటలు ఎక్కువయెడల పనికి తగినంతయందని యేర్పాటు చేయవలయును. ఉద్యోగులు స్థిరచేసి, అమ్మరాళ్ళమీదను అర్ధ డావంతున రాబట్టుదురు. పెంట్లు జుయిలులో రాళ్ళను, కుంచములను చేయు నుద్దేశమును మానుకొని, మామూలుగ నితరులచే వానిని తయారుచేయించుటకు కట్టుదిట్టములను చేయవలయును. 8 వేల రాళ్ళను, కుంచములను కొనుటకు, 16 వేల రూప్యములను మంజూరు చేయవలయును. ముందు వెదురుసోలలు తవ్వలు మున్నగు వానిని, వాడకుండ చేయవలయునని సంఘమువారు సిఫార్సుచేసిరి. ఇందుకు సంబంధించిన యధికార మంతయు, రివిన్యూశాఖయందు మండవలసినదని ప్రభుత్వము వారు తమయభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. నమూనాకుకావలసిన రాళ్ళనుకుంచములను చేయించుటకు 500 రూప్యములను, సంఘమువారు కోరిన 16 వేలరూప్యములనుగూడ ప్రభుత్వమువారు మంజూరుచేసిరి. దొరతనమువారి యుత్తర్య ఆచారమునకు

వచ్చిన ఆరునూగులవరకును, రాళ్ళకుంచములస్థిరము చేరి తీంచుటకును, స్థిరము చేయుటకును, సామ్యము యునకూలు చేయకూడదని ప్రభుత్వమువారు యత్నము చేసిరి. ఇందువలన క్రొత్తరాళ్ళను కుంచములను ప్రజలు ధారాళముగ వాడుటకు వీలుకలుగుచున్నది. సామ్యుచ్చుకొనవచ్చునని ప్రజలభిప్రాయము వాడకుండ చూచుకొనుట ప్రభుత్వోద్యోగుల భర్తము. అములుదారులు సంతలకుపోయి వర్తకులు వాడుచున్న రాళ్ళను కుంచములను పరిక్షించుటకును ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. క్రొత్తస్థిర రాళ్ళ కుంచము లున్న వారిని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు పరిక్షింపదలచుకొనక పోవుట సంతృప్తికరము.

సరిగ్ పరిశ్రమ.

ప్రాచీన కాలమునుండియును మనదేశమునందు సిద్ధము చేయబడెడి కీన్సాములు బనారసుబ్బటలు సరిగ్ బట్టలు లోకమునందంతటను ప్రసిద్ధిని బడసినవి. నుం దేశమునందు ప్రస్తుత కాలమునందు సయితము శ్రీమంతులు జరిపట్టలను వాడుచున్నారు. బట్టలు మన దేశమునందు చేయబడినను జరి విదేశములనుండి వచ్చుచున్నది. ప్రతియేటకు లక్షలకొలది రూప్యముల సరిగ్ విదేశములనుండి దిగుమతి చేయబడుచున్నది. విదేశములనుండి సరిగ్ చవుకగా వచ్చుటచేతను మనదేశమునందలి సరిగ్పరిశ్రమలు నశించినవి. ఇతర పరిశ్రమల కధము సరిగ్పరిశ్రమలకును నన్వయించుచున్నది. కోయంబుత్తూరునందు పంచాయతి సభ యెదుటను సాక్ష్యము నిచ్చినవారు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు సరిగ్ పరిశ్రమను స్థాపించుట యవసరమును తెలియజేసిరి. ఈ పరిశ్రమకు విశేషమైన ద్రవ్యము గాని సాంకేతిక పరిజ్ఞానముగాని యవసరము లేదు. బొంబయి రాష్ట్రమునందు ఇప్పుడును పూర్వమువలె చేతిపనిముట్లతో సరిగను సిద్ధము చేయువారు గలరు. కాని వారు యంత్ర సహాయము గల పాశ్చాత్యుల పోటీకి నిలుచుటకు వీలులేకున్నది. పాలకులు తెలియుమునుండి గాని ప్రాశ్ననుండిగాని యంత్రములను యంత్రోపయోగమునెరిగిన కర్మకారులను రప్పించిన సరిగ్ పరిశ్రమ సులభముగ స్థాపించుట కవకాశము గలుగును. ఆంధ్ర దేశమునందలిపరిశ్రమ స్థాపించుట సులభము. సాహసికతైన వారెవరైన నీపరిశ్రమను నేర్చుకొనిన లాభమును బొంది నూతన పరిశ్రమను స్థాపించగలరు.

సొమ్ముచ్చి వ్రాయిలచుట.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు రాజధానిలోనే వార్తా పత్రికల కయిన సొమ్ముచ్చి నకుపుడున్నారా, లేక ఈసంవత్సర మేపత్రికలయిన కొనబోవుచున్నారా యని గా. ఆ. కృష్ణారావుగారు నేసినప్రశ్నకు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారు, కాన్పూర్ గారు జవాబు జెప్పటకు సాహసించలేదు. ఈసూక్ష్మభావమునుబట్టి చూడగ ప్రజలు వినుటకు నోరతనమువారి కిష్టము లేనిపనులనువారు చేసినట్లు, లేక చేయబోవుచున్నట్లు నడము యూహించుకొనుట కవకాశమేర్పడుచున్నది. సొమ్ముచ్చి "దేవరచిత్తము" ప్రకాశము పత్రికలను వ్రాయించు పద్ధతి దేశారాధన శీవితమునకు నేరుపురుగునంటిది. నీతికి భంగకరము. దేశారాధనశీవితము విశేషముగ ప్రబలి వ్యాపించి యుండని దినములలో నిట్టివిరుగుడునుండువలన దేశమునకు చేటు కలుగును. ఇట్లు ప్రజాభిప్రాయమును తిప్పుకొనుటకయి పడిన తిప్పలు వంగదేశమునకు కొనసాగలేదు. బొంబయి రాజధానియందు కొనసాగలేదు. చెన్నరాజధానియందును కొనసాగలేదు. ప్రజల సొమ్ముచ్చు పాడుచేయుట తప్ప నరయొక లాభములేదు.

శరీర వ్యాయామము.

నోరకోగారు రాజధాని కళాశాలయందు పవ్యసించిన శరీరవ్యాయామ విషయమును ప్రాసెసరు గారుముక్తి నాయకుగారిటీవల విచర్చించి భారతీయ వ్యాయామమునకును పాశ్చాత్య వ్యాయామమునకును భేదములను వివరించిరి. నోరకోగారు పాశ్చాత్య వ్యాయామ పండితులు. వాగురమ దేశ కీర్త్యోగ్యస్థితుల ననుసరించి యేర్పాటుపడిన వ్యాయామమును ఈదేశ పరిస్థితుల నరయకయే ఈ దేశమునకు నన్వయింపజేయుట నిజముగా సంరావకరము. భారతీయ వ్యాయామమునందు దేశమునకే కాక యోగధారణమునకును మంచి నుతులుగల వను సత్యమును నోరకోగారు గ్రహింపలేకున్నారు.

TELEGRAMS.

German Attack Defeated.
Belgians Decimate Attackers.

LONDON, February 9.
A Belgian wireless communique says — A strong party of Germans attacked our posts south of Dixmude but were met by rifle and machine gun fire and decimated. The survivors surrendered. Numerous corpses were heaped up before our trenches. Some were brought in.

GREECE.

Food Shortage in Greece.

LONDON, February 9.
AFRE — Bread tickets are being issued.

SEA WARFARE.

Vessels Sunk.

LONDON, February 9.
The following steamers have been sunk: British — 'Azul', 'Corcoran Prince', 'Saint Niman', 'Crown Point', 'S. N. Bolton' and 'Vistra' and Spanish — 'Peru' and 'Four'. Four British small craft and one Norwegian and one Peruvian cargo ship have been sunk. Total tonnage lost is twenty thousand.

Twenty five of crew of sunken Johnston liner "Veda more" have been lost.

BRITISH FRONT.

British Night Assault on Ancre.
Enemy Surprised in Dugouts.

LONDON, February 9.
Describing the first night-time assault in the region of the Ancre on February 3rd as distinct from raids hitherto correspondent at headquarters says that the moon was nearing its full and the ground was covered with a mantle of snow. The attack was a surprise one, following a short preliminary bombardment, and the British reached the trench before the Boches were able to emerge from their deep dugouts, in which they were sheltering from our whirlwind fire. Resistance was very slight at the beginning, and two hundred prisoners were quickly taken. A machine-gun post became troublesome and was still holding out, though it had been surrounded when the despatch was sent off. The position gained forms a valuable link. It improves our command of the enemy trenches and extends our field of observation.

British Advance on Somme.
Position Distinctly Improved.

LONDON, February 9.
PARIS — A correspondent of "Liberte" describing British operations on the Somme says — Their two latest successes north of the Ancre though local in character, have distinctly improved their position at Bapaume simultaneously the fine attack north east of Gueudecourt easily obtained its objectives in half-an-hour with very small losses. The Germans attempted a stiff fight but were unable to withstand the torrent for a moment. The new fortress of transgression is threatened with annihilation. Hence the violent German counter-attacks which failed completely.

The cannonade on the whole British front is more intense and the effects of the activity of the British artillery will soon be apparent.

The Forty-third Village Retaken.
Jumpiness on part of the Enemy.

LONDON, February 9.
PARIS — The capture of Grandcourt is the latest of a series of British successes in the West. It is the fifty-third village which the British and French have retaken since July 1st. These gains are producing a growing nervousness and jumpiness on the part of the enemy.

Newest Form of Allied Attack.

LONDON, February 9.
A correspondent describes the newest form of attack in which a continuous general bombardment, instead of a specially localised one, no longer enables the enemy to discover where bomb-carrying Tommies are creeping up under cover of artillery and are likely to burst in, on dugouts.

BRITISH CAPTURE IMPORTANT POSITION.
Considerable Progress on Ancre.
Total Gains Since the New Year

LONDON, February 9.
A British communique says — On Thursday morning we attacked an important position on the highest point of 'Sally Salliel Hill' and gained the whole of our objective, taking seventy-eight prisoners. We followed up the capture of Grandcourt vigorously on both banks of the Ancre and made considerable further progress. We captured at night Laillencourt Farm on the Beaumont-Miaumont road, also a trench between Grandcourt and our front line. We took a further eighty-two prisoners. Our gain on the Ancre since New Year represents an advance of an average of three-quarters of a mile on a three-mile front. We raided trenches south of Bouchavesnil, killing a number of Germans and bombing dugouts. We repulsed two attempted raids in the neighbourhood of Gueudecourt and La Bassee. There was considerable reciprocal cannonading near Armentieres and Ypres. A large explosion was caused in the enemy lines.

The Captain of the sunken Norwegian steamer "Ida" states that the submarine shelled the vessel without warning and did not cease till she had sunk. The Chief Officer and Steward were killed.

TELEGRAMS.

FRENCH FRONT.

Activity at Verdun.

French Air Bombardments

LONDON, February 9.
A French communique says there was lively grenading and cannonading in the region of Hill 304 and Avocourt Wood.

A French aeroplane bombed military establishments at Lahr in the Grand Duchy of Baden. A French air squadron bombed the aerodrome at Mariakerke.

LONDON, February 9.
This afternoon French communique says — The enemy attack in the region of Vaux Les Palameix east of Meuse completely failed. There has been violent artillery firing in Woevre. German aeroplanes bombed Dunkirk and Frouard regions. Four persons were killed and four injured.

RUSSIAN FRONT.

LONDON, February 9.
A Wireless Russian official statement says — In the region of Maninva General Kardinalowski has been killed by rifle bullet. The enemy bombarded Stambulau with twelve inch shells.

(ASSOCIATED PRESS)

CALCUTTA.

10,63,00,000 Sea Customs Revenue.

CALCUTTA, February 9.
Customs statement issued by the Department of Statistics gives the total gross Indian sea and land customs revenue, excluding salt, for ten months, April to January last. It shows that in spite of the revolutions brought about by the war the customs totalled 10 crores 63 lakhs, being a record for the last ten years. Last year's figure was 6 crores 60 lakhs. Import duties were 8 crores 23 lakhs, excise duty 32 lakhs, export duties 1 crore 95 lakhs.

P. W. D. Committee.

CALCUTTA, February 9.
At to-day's sitting of the P. W. D. Committee Mr. Oswald Martin of Messrs Martin and Co., said that under the existing system private enterprise was not encouraged. It was desirable to entrust the construction and upkeep of large public buildings to established master contractors.

Mr. J. C. Bannerjee, Contractor suggested that if the whole work was given to one contractor economy could be effected. Mr. J. Harper of Marshall Sons Ltd. Co., said there should be an excellent scope in this country for employment of better class Indians in the engineering profession. Considerable economy might be effected by various government departments having fuller hours to purchase their requirements locally. After examining two more witnesses the Committee closed their labours in Calcutta. They will leave here on Tuesday next for Madras where there will be four public sittings and fifteen witnesses will be examined.

MYSORE

Industries Commission.

BANGALORE, February 9.
Sir Francis Stewart Dr. Hopkinson, Messrs Y. M. Lov, Alfred Y. Chatterton, Sir Dorab Tata and Sir R. N. Musherjee, Members, and Mr. R. D. Bell, Secretary of the Industries Commission arrived here 2 p.m. by special train from Coimbatore and by motor via Ooty and Mysore. Dr. Hopkinson and Mr. Bell are the guests at the Residence. During their stay here the members will visit the Indian Institute of Science and Kolar Gold Fields and examine nearly a dozen witnesses including Sir Alfred Bourne.

BRIEF TELEGRAMS.

Sir James Meston also arrived during the course of the evening and is a guest at the Government House.

Manomed Ismail Valadabdulla Behary of Uran, Kolaba Bombay, is deprived of the title of Khan Sahib owing to misconduct.

There will be a conference of Bishops of the Church of England in Madras on the 13th and 14th. The Metropolitan and Bishops of Madras and Bombay are expected to attend.

An inaugural meeting was held this evening to form of Burma branch of the European Association in India. There were 168 members at present and 50 other applicants. Sir Arthur W. Binning is Chairman and H. B. Huddleston vice Chairman.

Sir S. P. Sinha arrived in Bombay this afternoon en route to England. He received a warm reception at the railway station by a representative Bergale gathering and citizens of Bombay. He was garlanded by Mr. R. Mitra retired Superintending Engineer, Central Provinces, and motored to the Government House, where he is a guest of Their Excellencies.

With the approval of the Secretary of State for India the system of deferred foreign telegrams at half rates via Karachi has been introduced between India and Mesopotamia. The concession will remain in force for the period of the war. The question of a reduction in the existing rate for telegrams to Egypt is still under the consideration of the Home authorities.

TELEGRAMS.

[See Page 12]

Lady Mehta's Support.

The resolution was further supported by Mr. Haji Usul Sobhani, Lady Mehta, Mr. Polak, and Lady Jugmohandas. Mr. Polak gave some instances of the sufferings of the indentured labourers and urged the immediate abolition of the system.

Mr. Wadiya's Resolution.

Mr. H. A. Wadiya then moved a resolution urging the Government of India that no scheme recommended by the said conference should be accepted until public bodies in India had an opportunity of examining it and giving opinion thereon and that during the intervening period recruitments, if any, should be confined to bonafide families and that no single man or woman should be permitted to proceed under contract and the nature of the emigrant's contract should be explained in his own mother tongue.

Mr. Gandhi's Support.

Dr. Sir Stanley Reed, Mr. M. K. Gandhi and Miss Serenebai Cursetjee seconded and supported the resolution. Mr. Gandhi said that in passing the resolutions they were enabling the Colonies to realise their duty and that sleeping or waking, whether in war or peace, they should erase the blot from their nature as men. Both the resolutions were carried.

Latest Telegrams.

LONDON, February 9.
The Admiralty says — A British Destroyer of older type while patrolling in the Channel struck a mine and sank. All officers were lost. There were five survivors.

WASHINGTON — The State Department has asked Germany through Switzerland why Ambassador Gerard is detained.

Mr. Lansing has disclosed information that the State Department has not heard from Mr. Gerard through any channel since the evening of February 5th. Mr. Lansing added that he was loth to believe that Germany was detaining Mr. Gerard on any excuse whatsoever which would be absolutely unjustifiable by international law.

NEW YORK — The 'New York World' which is regarded as the Administration Organ says — Americans may make up their minds that war with Germany is inevitable.

PARIS — Admiral Lacaze, Minister of Marine in an interview with the Associated Press of America confirmed the views of experts that there would probably be a month or two of more active submarine and then a period of relative inactivity owing to heavy enemy losses.

LONDON, February 10.
Last night's French communique reported successful Coup-de-main east of Rheims. We effectively bombarded sector of hill 304.

Marshall Haig last night reported successful raids eastward of Vermellise and southeastward of Ypres. Many dugouts were destroyed. Enemy's attempt to approach our lines southward of Armentieres was caught by a barrage and easily repulsed. Our artillery caused two explosions in enemy's lines.

(UNCORRECTED)

NEW YORK, February 9.
Despite German Americans' loud protestation of loyalty, the United States Federal authorities are taking the most rigid precautions against plots and conspiracies and many important institutions are dismissing their Teutonic employees. All the six-inch guns at West Point have been shipped to New York to protect the city. A party of 200 extremists from an interned German liner have been arrested while in hiding on the American liner pier. It is believed that there was a plot to bomb liners.

Nineteen aeroplane factories have promised to turn out 200 aeroplanes a week for the Government.

The National Association of Wool Manufacturers has placed its entire output, valued at £100 million, at the disposal of the Government.

German capital has been withdrawn from American banks, and is being transferred to Argentina, which has announced strict neutrality.

President Wilson has threatened to seize eighteen railroads unless Chicago switchmen withdraw the threat they have made to strike.

An anti-war meeting at Colorado was broken up by patriots waving flags. Many persons were injured.

Labour Support.

LONDON, February 10.
Mr. Hodge, Minister of Labour speaking at Watworth said the recent Allied Conference had determined to do the utmost to terminate the war at the end of the summer, and it would not be long before every British merchantman was armed.

In the House of Commons, Mr. Wardle, on behalf of the Labour members joined in Mr. Asquith's plea for national unity. He said that labour would do its utmost to further the nation's cause if it was consulted as to the war measures.

LONDON, February 9.
AMSTERDAM — The Bayer Company's great aniline factory at Loverskrussen in Germany has been blown up. Two streets were destroyed and many persons killed.

Sweden's Policy.
Reply to the United States.

STOCKHOLM, February 9.
Sweden's reply to President Wilson emphasises that she has consistently observed strict neutrality, and regrets that the United States have not adhered to the proposals of Sweden which have led the Scandinavian Kingdoms to adopt a system of common measures towards the belligerents with a view to maintaining international law. The method now chosen by the United States to shorten the war is Sweden considers, absolutely opposed to the policy of neutrality followed by Sweden, which is not disposed to change her policy.

THE GREAT WAR.

Lord Curzon's Warning: Privations in Store.

ARMED AMERICAN SHIPS TO WAR ZONE.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

AMERICO-GERMANS LOYAL.

Willing to Raise Regiments.

PHILADELPHIA.—Delegates from 28 States representing three million German-Americans pledged their loyalty to United States, endorsed President Wilson's action and promised to raise German-American regiments in the event of war.

American Liners to be armed. To Defend Themselves.

NEW YORK. The American line has definitely postponed sailings of the liners "St. Louis" and "St. Paul" as the State Department has refused to advise the company whether the ships should enter the German war zones. The State Department however points out that neutral vessels are entitled to arm in self defence and American ships have a right to traverse any part of the high seas. The postponement of sailings is sharply criticised in the Press as equivalent to an admission of German blockade of American ports but the fact that the American line is seeking men with experience in handling guns is regarded as indicating that the "St. Louis" will be sent into the war zone with instructions to defend herself.

The Only American.

LONDON, February 9. It is stated the American survivor from the "California" was the only American on board.

American Children Missing.

LONDON, February 9. Latest American advices state that, at least two and possibly three American-born children are missing from among the "California's" passengers.

Two American Children Killed.

PHILADELPHIA.—Two of the children lost on the "California" were born in America and are regarded as Americans though their parents are British. The Captain and the Chief engineer of the sunken British steamer "Crown Point" were made prisoners five of the crew were killed and two injured.

Safe Conduct for Count Bernstorff.

LONDON, February 8. WASHINGTON.—Great Britain and France have guaranteed safe conduct to Count Bernstorff and his staff.

A Request to Germany.

NEW YORK.—The Scandinavian line announces that Germany has asked to ensure safe passage to Count Bernstorff.

Greece Embarrassed Regarding Reply.

ATHENS.—An American request to Greece to define her attitude towards Germany's unrestricted submarine warfare has embarrassed the Government, which is sounding other neutrals before replying.

British Government's Warning.

Reuter announces that the Government warned Washington when notifying that safe conduct would be given to Count Bernstorff that Britain would not be responsible for harm arising from the concrete results of the German disregard for international law.

Spain's Reply to Germany.

Refusal to Admit Legitimacy of Submarinism.

LONDON, February 9. MADRID.—Spain's reply to the German proclamation about unrestricted submarine warfare says it has made a most painful impression Spain tranquilly but firmly protests against this unprecedented warfare which is contrary to the principles observed by all nations even in their most violent moments. Spain refuses to admit the legitimacy of such warfare and does not doubt that Germany will find the means of satisfying the demands of Spain, who is bound to protect the lives of her subjects and maintain the integrity of her sovereignty.

Spanish Control of Wireless.

LONDON, February 9. MADRID.—A decree places all wireless stations in Spain under Government control.

Dutch Premier on Holland's Intentions.

Violation of Territory to be Resisted.

LONDON, February 9. THE HAGUE. In the States-General the Dutch Premier said that the Government had energetically protested against the latest German submarine warfare, but the Government did not intend to depart from neutrality. Government, however, did not desist from its resolve to resist by arms any violation of Dutch territory.

GREAT BRITAIN.

Address Adopted.

LONDON, February 9. The House of Commons adopted the Address in reply to the speech from the Throne.

Lord Curzon's Weighty Speech in the Lords.

LONDON, February 9. In the House of Lords Lord Curzon detailed the steps we were taking to combat submarinism. He said that we were multiplying Destroyers to escort ships and act as screen. We were arming merchantmen and developing inventions to discover and destroy submarines. We were protecting neutrals by organising sea planes of safety and building new ships at accelerated rate. He gave warning that far greater restrictions on unessential imports would be imposed and emphasised the necessity of economising in food, increasing home production and making war loan a success. We were now approaching the supreme and terrible times in war, possibly in coming months the enemy would attempt to surpass his previous atrocities. We should have to use every resource to beat him. Our leaders would have to be courageous, prompt and resolute otherwise better men would replace them.

Officering the British Army.

A Great Tribute to the Agencies.

ALLAHABAD, February 9. LONDON, February 8th.—A statement from an authoritative source pays a great tribute to the various agencies by which the new armies have been officered. Woolwich, Sandhurst, Kingston in Canada and Quetta and Wellington in India are extolled for officer production as well as Oxford and Cambridge, which have themselves produced as many officers as were in the original expeditionary force. These universities provided in one year 600 officers. The Public Schools Officers Training Corps have been a prolific source and have officered whole armies in the junior ranks. The Inns of Court have provided 11,000 and the battalions of public school men have contributed large numbers from their ranks. The Universities of London, Liverpool, Manchester, Wales, Sheffield, Aberdeen, Birmingham, Bristol, Belfast, Dublin, Durham, Edinburgh, Glasgow, Leeds, Nottingham, and St. Andrews have furnished an average of 1,000 officers per annum. All the commissions so given have laid the foundation for providing a unit of leaders of six armies all of whom have succeeded in the war and have stamped the quality of the new officers as a victorious brand. ("Pioneer")

For Immediate Service.

Government Employees Called Up.

LONDON, February 9. The War Office has called up for immediate service the employees of Government and local authorities aged eighteen to twenty-two following the cancellation of their exemption.

Supply of tea to the Forces.

Rates Lowered.

LONDON, February 9. The "Times" learns that the War Office and Tea Trade have agreed regarding the supply of tea to the forces. All Companies small tender, by the end of this week, at rates much below those ruling in London. It is pointed out that lower rates for delivery in Calcutta are to some extent justifiable, since Government will pay in rupees which will be immediately available for expenditure by Companies, who will also not be concerned with freight difficulties.

Lancashire Cotton Industry.

Relaxation of Trade Union Rules.

LONDON, February 9. Owing to scarcity of labour due to enlistments Lancashire cardroom operative have agreed to relax rules and allow females and youths to work in card and blowing rooms.

Cotton Growing Within the Empire.

A Lancashire Deputation.

LONDON, February 9. Replying to a deputation of the Lancashire Cotton Trade asking the Government for assistance for cotton growing within the Empire and suggesting the formation of a Committee representing the Government and the cotton trade to deal with the question Mr. Robert's said he could not promise financial assistance until after the war but the proposals would receive his utmost attention.

British Tanners to Develop

Indian Tanning Industry.

LONDON, February 9. The "Times" understands that the tanners of the United Kingdom are strongly in favour of developing trade in Indian 'dead' hides and are prepared to spend much in

TELEGRAMS.

erecting plant provided that measures are adopted to remove German taint from the business in India and to prevent the possibility of Germans recovering control of Indian dealers after the war. Tanners also propose substantial duty on exports to prevent enemy countries

FRANCE.

French Requisition Bill.

LONDON, February 9. PARIS.—In the Senate to-day the Government introduced a Bill empowering it to take over buildings and any enterprise.

GERMANY.

The "Deutschland."

LAHORE, February 9. The "Weser Zeitung" states that the submarine "Deutschland" has not started on her third voyage to America, but remains at a German port.

Report Discounted.

LONDON, February 9. AMSTERDAM.—A telegram from Berlin rather discounts the strange story from Copenhagen about Mr. Gerard and other Americans being held as hostages. A telegram states that Mr. Gerard's departure is not fixed because the batch of passports is not ready.

The Pope Disapproves Submarinism.

Vatican Reports.

LAHORE, February 9. LONDON, February 8th.—The Exchange Telegram Company's Rome correspondent says: It is reported in Vatican circles that the Pope is pressing Germany to give up the plan of indiscriminate submarine warfare, because it is contrary to the laws of humanity and of nations and against the interest of Catholics throughout the world. ("C. & M. Gazette.")

The Motive for Submarinism.

German Larder Empty.

ALLAHABAD, February 9. LONDON, February 8th.—An article in the "Vorwaerts" in justification of unlimited submarine warfare contains the statement that Germany cannot give in. Germany is hungry. "If America were as hungry as we are she would understand why we act as we do."

The "Daily Express" correspondent at the Hague who sends this quotation, attaches great importance to the censor's permitting such a statement and adds that it is the first time that a German paper has been allowed to admit that the larder is so tragically empty.

Growing Unrest in Germany.

Increased Garrisons Demanded.

LAHORE, February 8. LONDON, February 8th.—The "Daily Telegraph's" Rome correspondent says that diplomatic information depicts the economic situation in Germany as developing rapidly. Commandants in various towns are asking for increased garrisons as they cannot guarantee to maintain order. ("C. and M. Gazette.")

German Wireless in Brazil.

LONDON, February 9. RIO DE JANEIRO.—A German wireless station has been discovered at Nictheroy.

AUSTRIA

Austrian Weakness in Carpathians.

A Confession of Anxiety.

ALLAHABAD, February 9. LONDON, February 8th.—From Hungary comes a confession of anxiety. The Budapest "Hilap" expresses the fear that the Austrian lines in the Carpathians are not solid enough to resist the Russian pressure and points out that General Brussiloff began his June offensive 250 kilometres from the frontier and has now begun one in the depth of winter on the frontier itself. The paper plaintively asks where will he be in the spring.

The "Az Est" declares that the Russian penetration into the Hungarian plain must lead automatically to the evacuation of Wallachia.

Extensive Defence Works in Progress.

The "Central News" Petrograde correspondent mentions reports that extensive defence works are being executed behind the Carpathian front especially at Maromos Sziges.

BELGIUM

Belgian Relief Paralysed.

Two Relief Ships Sunk.

LONDON, February 9. Belgium relief is paralysed. Two relief ships have been sunk. The "Euphrates" was sunk prior to German announcement and nearly all her crew were lost. The "Larskrose" was sunk after January 31st. There is one survivor out of 25. Both ships were clearly marked and provided with safe conducts.

Autonomy for Flemish People.

German Attempt to Divide Belgium.

LONDON, February 9. AMSTERDAM.—German papers state that a Council has been formed in Brussels for the purpose of considering proposals for the introduction of full autonomy for the Flemish people.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 8.

The following telegram, dated the 7th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British on the Somme advanced their front 1,000 yards near Grandcourt without opposition. The British also effectively bombarded enemy positions at several points and caused considerable damage to the enemy aerodrome by dropping bombs.

The French repulsed two raids on the right bank of the Meuse and were able to penetrate the enemy position at three points in Alsace.

The Italians repulsed the Austrian surprise attacks in thick fog at several points.

The British naval aeroplanes dropped heavy bombs on the torpedo craft and dock buildings at Bruges harbour, Belgium.

Indian Research Fund Association.

A Pathological Investigation Authorised.

DELHI, February 9.

The Indian Research Fund Association has sanctioned a pathological investigation by Major Greig in Karachi for a period of six months.

The enquiry into diabetes in Calcutta for which Major D. McCay has been employed, has been extended for another year from the 1st January, 1917.

BOMBAY.

THE MAHARAJA OF BIKANIR
IN BOMBAY.

A MAGNIFICENT RECEPTION.

Lord Willingdon Presides.

BOMBAY, February 9.

His Highness the Maharaja of Bikaner, accompanied by the Maharaja of Patiala, Nawabshah and heir apparent of Palanpur, and a large retinue arrived here yesterday by a special train from Palanpur. His Highness was accorded an ovation on alighting and was entertained at a banquet last night at the Taj Mahal Hotel by the ruling Princes. The banquet was one of the most imposing ever held in Bombay. Over 250 guests were present. His Excellency the Governor, by unanimous request of the Ruling Chiefs who were the hosts, presided. Lady Willingdon was also present. Her Highness the Begum of Bhopal was another notable figure. The Ruling Princes at the dinner included those of Jodhpur, Patiala, Alwar, Cooch Behar, Kotah, Datia, Rewa, Jannagar, Pudukota, Rajpipla, Radhanpur, Jhalwar, Palanpur, Gondal, Sallana, Sirohi, Janjira, Cutch and many others. Telegrams warmly associating themselves with the banquet, though they were unable to attend at the short notice available, were received from many other Ruling Princes including those of Udaipur, Baroda, Gwalior, Mysore, Bhavnagar, Benares, Kapurthala and Nabha.

Speeches were not concluded until considerably after midnight being ten in number and some of them of considerable length.

The Jam Sahab.

After loyal toast His Highness the Jamsahab said as representative of the Ruling Princes that the Maharajah of Bikaner would return with fruits of victory and that His Highness would represent Indian interests faithfully and ably at the conference. They were all filled with joy at the recognition of the great merits of a worthy ally by His Majesty's Government. Jamsahab read a message from His Excellency the Viceroy wishing success and safe return to the Maharajah of Bikaner.

Patiala Maharajah.

The Maharaja of Patiala who followed in proposing the toast of the Maharaja of Bikaner on behalf of the Ruling Princes of India said in the course of his speech:—It is most gracious and statesmanlike of His Majesty's Government to have recognised India's claim to a place in the wider federation of the Empire and we cannot be sufficiently grateful for the position given to the Princes of India in this arrangement. When the announcement about India being asked to participate in the deliberations of the Imperial War Conference came, we were eagerly looking to see that we should also be duly represented. For it goes without saying that the Princes of India as staunch imperialists yield to none in their loyalty and devotion to His Imperial Majesty, our beloved King-Emperor. Our hopes soon found realization in the decision of His Majesty's Government. It is a matter of gratification to notice on all hands the signs that Germany is becoming exhausted. The Huns are crying for peace. But we are confident that the Allies will not stay their hands until they have vindicated the eternal principles of justice and liberty. Following our traditions of loyalty and attachment to our August Emperor, His Imperial Majesty, and inspired by the stern call of duty we the Ruling Princes of India feel only too eager to participate to the best of our humble abilities in the burden of the great responsibility which has been laid on the shoulders of the Empire." Continuing the Maharaja said:—I am expressing the united feeling of the Ruling Princes of India when I ask our representative His Highness the Maharaja of Bikaner to carry with him to His Imperial Majesty and to his Government as well as to our brethren in Great Britain and her Colonies our earnest assurance that India's Princes will spare no pains to co-operate in the cause of the Empire, that their staunch devotion and loyalty to the august person of His Imperial Majesty and their feelings of steadfast friendship and alliance with the nations of Great Britain will find satisfaction only in practical demonstration thereof.

TELEGRAMS.

His Highness continuing said, "We have no other motives but those of pure attachment to his Imperial Majesty the King Emperor and such as spring from the unity of interest with Great Britain and her colonies. We cannot be too grateful for the blessings of peace which ever since the advent of the British in this country have been ensured to us, as also for the high principles of justice and recognition of our rights and privileges that have been the keystone of the policy of the British administration in India. We ask for no rewards for there can be no reward better than the gratification of having fulfilled our 'Dharma', duty, pure and simple. India has been great in the past and we look back on its ancient civilization with pride. We must strive to achieve again that greatness by our acts and endeavours. And when the war is successfully over there would be no greater satisfaction for us than to feel that we had done our duty in the service of the Empire of which we are a component part and that history would carry this great tradition to our posterity."

Alwar Maharajah's Speech.

The Maharajah of Alwar followed and in course of a long speech said:—"Your Highness, if at this War Conference there should be any question regarding the future of our country it will not be necessary for you to speak of our great past. Our ancient civilisation is still a source of admiration to the people of other lands and cannot but be the cause of legitimate pride to the sons and daughters who have been born of the soil. But no nation can live on its past alone. We are determined that the superstructure shall be built to completion on the same religious foundation and that the future of our mother country shall be as equally great if not greater than what it was in the ancient days. We are all naturally anxious to raise India's position in accordance with her ancient glory. India has nothing to beg. But at the present time it has not even the opportunity to claim or ask that our Arya-varta may at least be put in such a position that she may be able to hold her head alongside the other sister nations of the Empire. We are not going to embarrass the Governments who guide the destinies of this country with such questions at the present moment as it is necessary for us to concert all our energies towards our common aim of ultimate success. We feel confident that when the moment arrives we shall not be forgotten or left behind. Is it possible that a nation who has drawn the sword for protecting the liberties of weaker nations such as Belgium will overlook our rights and claims to raise our heads on a footing of equality with the other Dominions? When the war is successfully over the British people will extend to India their hand of comradeship to entrust us to wield the destinies of our own country. Your Highness can assure them that we shall be as ready to grasp their hand with feelings of warm gratitude and emotion as we have been to discharge our duties in the present crisis. When such constitutional changes take place it is not possible to think that the destinies of our one third India are likely to be ignored. We rest in confidence at the present moment."

Other Maharajahs

The Maharaja of Datia and Raja of Pudukota also spoke and all referred in terms of highest praise to the Maharajah of Bikaner's qualities and qualifications for his present mission.

Bikaner's Reply.

"The Maharajah of Bikaner in the course of his reply said:—We have every reason to feel confident as to the future of India and I think that if we reflect on the ready response and gratitude which stir the hearts of millions of loyal Indians at each new sympathetic step or generous measure taken by the British Government for the amelioration of the condition and status of the people or the political advancement or the moral or material development of our mother country, we can feel proud of our countrymen. And most of all we may be proud when we regard the sacrifices in blood or treasure that have been cheerfully made by the Prince and peasant alike in this colossal struggle. Our countrymen have fought shoulder to shoulder with our English and Colonial brethren for God, King and Country and in the cause of freedom and humanity without any idea of reward or recompense. They fought firmly to grasp the hand of comradeship and friendship extended to them by their brethren of Great and Greater Britain, for whether we come from the territories of British India or those of the Indian States we are all Indians who are entirely united in loyalty and attachment to our King Emperor, in our affection for our mother country and in our deep and genuine solicitude for our brethren of all creeds and communities throughout India. And I know I am voicing the feelings and sentiments of Your Highness when I further state that we of the Indian States yield to no one in the whole of the British Empire in steadfast loyalty and deep devotion to the person and throne of our King Emperor. We happily find it quite consistent to be at one and the same time in the best and truest sense of the term staunch loyalists and imperialists as well as true patriots of our mother country and deeply sympathising with all the legitimate aspirations of our brother Indians in British India, just as much as we feel sure our brethren in British India sympathise with the legitimate aspirations of the Princes and people of the Indian States and our desire to see maintained unimpaired our dignity, privileges and high position. The beginning now made in according India her proper place in the Empire is a wise and sagacious measure that will knit England and India still closer together and that it will further strengthen the ties connecting India with Great Britain which well-wishers of the Great British Empire earnestly desire. I would like to be permitted to say that I am not speaking any idle words in an irresponsible or light-hearted manner but that I am expressing my honest and firm conviction when I say that this and many other signs are good omens full of bright promise for the future of India. The daughter state has proved that it would as of old always faithfully stand by England through thick and thin for the honour and glory of the mighty British Empire of which she considers herself an integral part. After the end of this terrible worldwide war who can doubt that the angle of vision as regards India will be still further altered in favour of every reasonable and right political

TELEGRAMS.

reform. Close personal comradeship of the battlefields and the common bond of loyalty for the sovereign and love for the Empire have further more led to a similar favourable change in the angle of vision of the self-governing colonies and the other parts of the British Dominion which for the first time are beginning to realise and understand India at her true worth. Big changes are in the air including the reconstruction and reconstitution of our Empire and though at present the immediate energies of all of us must be devoted to winning the war yet when by God's infinite grace the arms of His Imperial Majesty the King Emperor and those of our brave allies are crowned with victory an event which happily is already in sight, I sincerely believe that British steamship and British sense of justice and fairness will rise equal to the occasion and accord to our country that place to which her position in the Empire and her loyal services to the Crown entitle her. We may, therefore, confidently assume that Great Britain and the British nation who have so bravely made and are still making such tremendous sacrifices to uphold the cause of justice and humanity will not forget the just claims and aspirations of India to enable her to work out her destiny under Britain's guiding hand and protection.

His Excellency the Governor also spoke in felicitous terms.

Sinha, Bikaner and Meston Entertained.

BOMBAY, February 9.

Sir S. P. Sinha and Sir James Meston, representatives of India to the Imperial War Conference, arrived in Bombay this afternoon and are staying as guests of Lord and Lady Willingdon. The Chairman and the Members of the Indian Merchants Chamber, Bombay, entertained the three representatives, Maharaja of Bikaner, Sir James Meston and Sir S. P. Sinha at a garden party this evening at "Shanti Bhavan" the residence of Mr. Narayan Morarji Goculdas. There was a large gathering to meet the distinguished guests including their Excellencies Lord and Lady Willingdon; Her Highness the Begum of Bhopal and other Indian Princes present in Bombay. Mr. Lalubhai Somaldas the Chairman of the Chamber, warmly welcomed them and wished them god speed and safe return. In the course of his speech Mr. Somaldas said:—While you are in England you will have ample opportunities of informally discussing with various members of the Conference the measures to be adopted to knit closer the bonds of the Empire with ties of mutual affection and respect. We feel confident that you will impress upon the minds of all the members of the Conference that this country is prepared to take her place as a partner in the Empire and accept all responsibilities attaching thereto. She will, however, strongly resent being treated as a dependency of Britain and Dominions. Your work in this direction will, we trust, be made easier on account of the change in the attitude of some of the representatives of the Dominions towards this country owing to their and our men having fought side by side. Comradeship thus begun and cemented with blood will, we hope, grow stronger and mature into everlasting friendship.

All the three members made brief and suitable replies thanking the Chamber for their welcome and good wishes.

Sir James would Fight for India.

Sir James Meston said he would fight for India's cause to the best of his ability.

Princes Ready for any Sacrifice.

The Maharajah of Bikaner said he would take the opportunity of assuring His Imperial Majesty that the Princes of India would not stop short of any sacrifice to bring the war to a speedy and successful termination.

Urging the Indian Point of View.

Sir S. P. Sinha said he knew it for a fact that every man in India was ready to make any sacrifice to hasten victory. His political views were well known to all and he would endeavour to the best of his ability to put forward what he considered the Indian point of view.

Bombay's Protest against
Indentured Labour.

BOMBAY, February 9.

A largely attended public meeting was held on Friday evening to protest against the continuance of the system of indentured emigration, Sir James Jijubhai presiding. The President dwelt on the moral, political and economic aspects of the question and said the system should not be allowed to continue any longer. He welcomed H. E. the Viceroy's assurance that Indian Government had not been sleeping over the pledges and they were grateful for it.

Sir N. G. Chandavarkar.

Sir Narayan Chandavarkar then moved:—That this public meeting of the citizens of Bombay respectfully represents to the Government of India and the Secretary of State that public opinion throughout India views with alarm the continuance of the system of indentured emigration from India which is admitted to be fraught with disastrous consequences to the moral well-being of the emigrants and which is viewed universally as dishonouring and humiliating to this country and the meeting appeals for immediate and unconditional abolition of the system and total prohibition of recruitment of indentured labour and that in any case the system should not be continued after 31st May 1917, whether the forthcoming conference in London shall have met and reported or not by that date. That the said conference should be so constituted as to include sufficient number of members chosen by bodies presenting Indian public opinion.

Sinners in the Eyes of God.

Sir Narayan characterised the system as derogatory equally to woman and man. Those who allowed it were sinners in the eyes of God. The system was being carried on in the name of industry and commerce and it was their duty to stand united and protest against it. He also said that due prominence should be given to the representatives of Indian people in the ensuing conference in London.

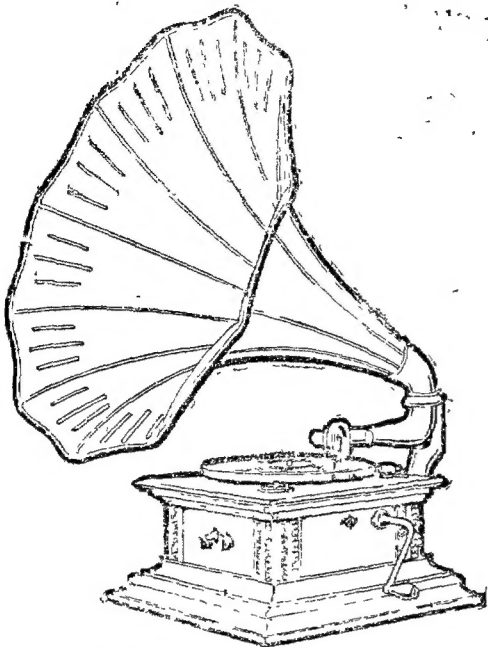
Dr. Mackichan.

Rev. Dr. Mackichan in seconding the resolution said that vested interests might bring to bear unwholesome influences in the conference in London. The question before them was not a controversial one. It was a moral question. The indentured labourer was surrendering his heritage.

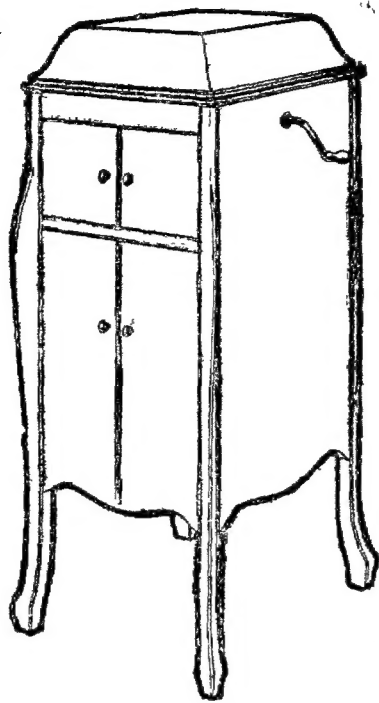

His Master's Voice

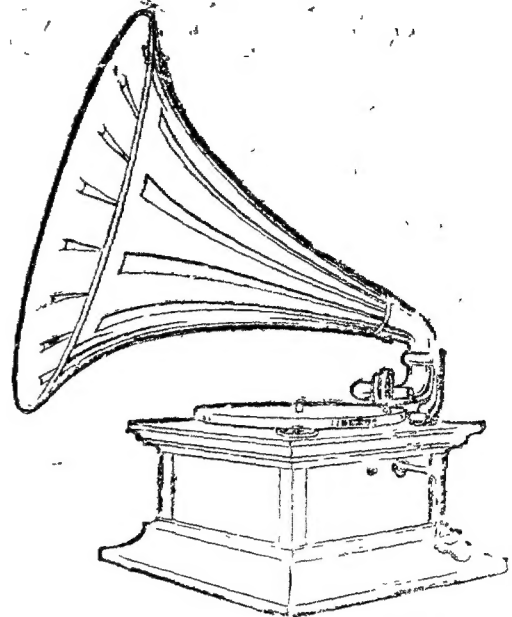
NEW IMPROVED 1916 MODELS.

MODEL F.E.O. Rs. 165.

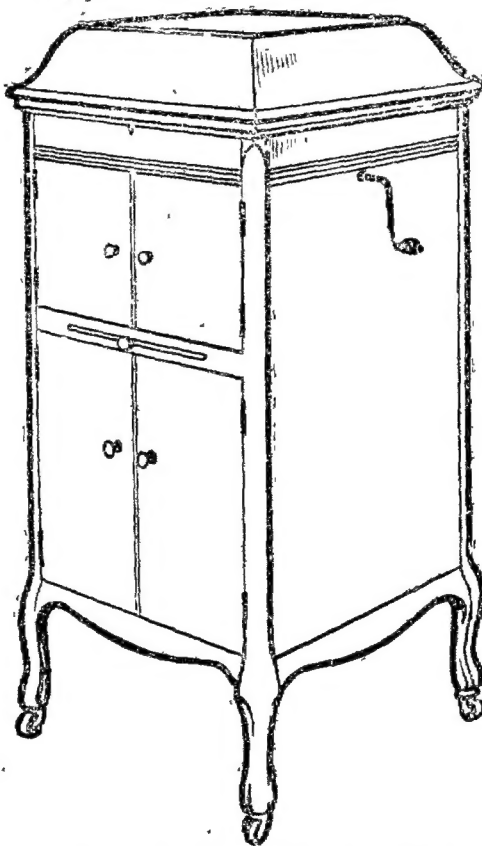
MODEL M.B.M. Rs. 400.

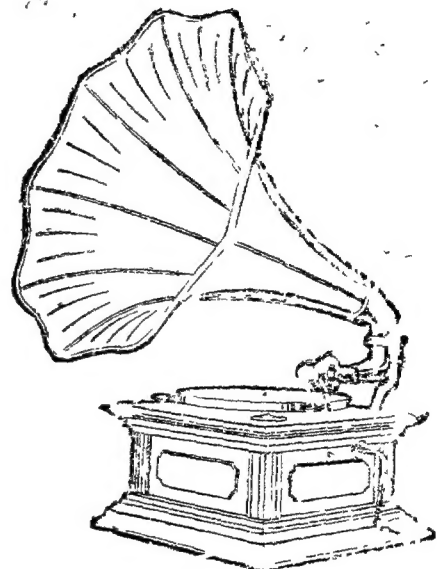
MODEL F.F.M. Rs. 255.

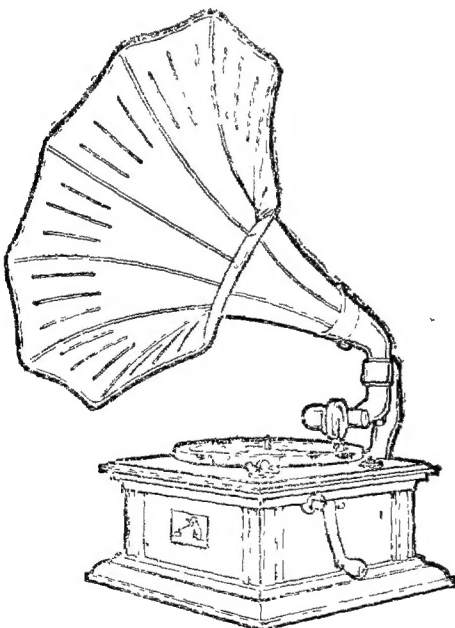
MODEL F.E.M. Rs. 165.

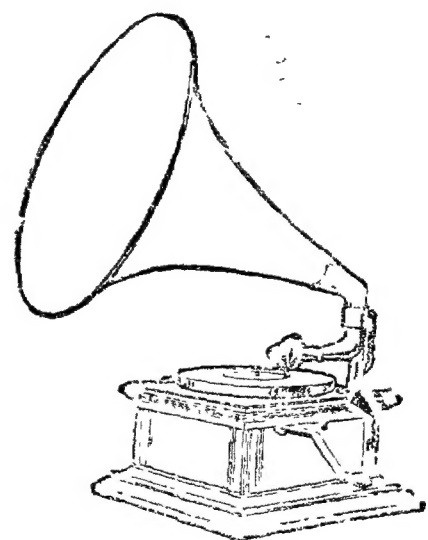
MODEL M.C.M. Rs. 500.

MODEL F.D.O. Rs. 125.

MODEL F.C.M. Rs. 135.

MODEL F.C.O. Rs. 135.

Write for our latest
lists of all Indian
Records.

Sole Agents: SPENCER & CO. LIMITED, MADRAS.

AUTHORISED SUB AGENTS.

T. Raju & Co., Shyali; A. Rungasawmy Mooppanar, Kumbakonam; N. R. Naidu & Co., Mannargudi; S. P. Kallimuthu Pillai & Sons, Negapatam; S. S. Char & Co., Trichinopoly; V. Muthusamy Chetty & Co., Pudukottah; H. O. L. Marikar, Munnar; The Murugavilas Cycle Co., Madurai; A. P. P. Chettyar, Tuticorin; S. Narayan & Sons, Tinnevely; Mahomed Mustafa, Nagercoil; S. P. Mel & Co., Trivandrum; S. Ramalingam Pillai, Oulon; The Trading Co., Alleppey; Joseph Brothers, Kottayam; S. N. Sundaram Iyer & Sons, Cochin; K. V. K. Rowther & Co., Palghat; Heerji M. & Sons, Cannanore; U. B. Dutt & Co., Calcutta; Abdul Rahman Saheb & Sons, Coimbatore; M. B. Fakker Mahomed & Co., Coonoor; Mr. Dinshaw H. Hazari, Ootacamund; Mr. B. V. Namgiri, Salem; B. Sooriah & V. Balasundara Mudaliar, Vellore; A. Krishniah & A. J. Rana Mudaliar & Co., Chittoor; The George Cycle Co., Bellary; Mr. Merwanjee Maneckjee, Guntakal; Ramdas & Co., Mysore; Mr. A. Narayanasamy Naidu Garu, Masulipatam; Mr. Merwanjee Maneckjee, Rajahmundry; K. V. Brahman & Sons, Rajahmundry; Singhi & Co., Cocanada; Nalim Ramalingam Garu, Cocanada; Ch. Venkataramalan & Sons, Vizagapatam; H. G. Linganna & Sons, Mysore; A. V. & Sons, Karaikudi.

మొదటి నాక.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— ఈ నాక ముంచబడినది. దీని లోని వారు 25 గురు నావికులు హతులైరి.

హతులైన అమెరికా పిల్లలు.

ఫిబ్రవరి 9:— కాలి ఫోర్నియా నాక యందుచనిపోయిన పిల్లలలో ఇద్దరు అమెరికాలో పుట్టినందున వారి తల్లిదండ్రులు బ్రిటిషు దేశమువారైనను ఆదిక్షలు అమెరికా దేశములకునే పరిగణింపబడుదురు.

క్రాసు పోయింది నాక.

ఈ నాకనుముంచి దీనిలోని కెప్టానును చిట్టాంబునరును జర్మనులు పట్టుకొనిరి. నావికులలో 5 గురు హతులైరి. ఇద్దరికి గాయములు కలిగినవి.

కొంటు బెరను ప్రాపు.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 9:— జర్మనులు అంతర్జాతీయ కాసనమును ఉల్లంఘించుచు నొన్న చున్న ఘాతుకముల కతమున కొంటు బెరను ప్రాపును హానికలిగిన తాము బాధ్యులము కామని బ్రిటిషు దౌరతనమువారు తెలిపి చని దౌరతనము వారు హెచ్చరించిరి.

సామ్రాజ్యమున ప్రతిపంతు

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— సామ్రాజ్యమునందు ప్రతిపంతు నభివృద్ధి నొందించుటకు దౌరతనమువారు బట్టల వ్యాపారులకు తోడ్పడవలెను. ఒక సంఘము సేవ్యులపవలెనని లాంకామైరు బట్టల వ్యాపారులు దౌరతనమువారికి తెలుపగ యుద్ధము ముగియువరకును ధనసహాయము చేయలేరునియు నూచనలను అనుకూలముగ పరిశీలించుననియు రాబర్టుగారు నుడిచిరి.

కర్జను ప్రభువు ప్రసంగము.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— ప్రభువుల సభలో జలాంతర్గాములను నశింపజేయుటకు అవలంబింపబడిన విధానమును గూర్చి కర్జను ప్రభువుగా రిటుల నుడిచిరి. నాకలను కాపురంతో తీసికొని పోవుటకు యుద్ధనౌకలు హెచ్చుగా నిర్మింపబడుచున్నవి. వాటిజ్వల నాకలలో ఫిరంగులను పెట్టుచున్నాము. జలాంతర్గామి వి నాకన సాధనములను కనిపెట్టుచున్నాము. అపాయ విరహితములగు నాకావిమానములను ఏర్పరచి తేట ఘటలను కాపాడుచున్నాము. క్రొత్త నాకల నతివిస్తారముగ కట్టించుచున్నాము. అనవసర పదార్థముల దిగుబడులు పూర్తిగ నివారింపబడును. ఆహారపదార్థముల వితరణయును పాటింపబడును. దేశీయ వస్తుసంపదకు పంటలను వృద్ధి నొందింపవలెను. యుద్ధయుద్ధమునకు ధనమును పూర్తిగ సొంతగవలెను. అతివారుణి స్థితి సమీపించినది. శత్రువు లికముందు చేయు దారుణములు వెనుకటి దారుణములకు కొటి గుణము లధికముగ నుండగలవు. కాన వారి నోడించుటకు చరణము సర్వ సాధనములను ఉపయోగింపవలెను. మన నాయకులు ప్రార్థనమును-చురుకు తనమును-కార్య నిశ్చయమును కలిగి యుండవలెను. లేకున్న వారిస్థానములు శ్రేష్ఠుల వశము చేయబడును.

ముంచబడిన నాకలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— అజులు - కాన్సికను ప్రిన్సు-సెయింటునియను-క్రాసుపోయింటు-సాక్షను-బ్రిటను-వెనెట్ర-4 చిన్న నాకలు (బ్రిటను); వెనెట్రానియో (సెయిను); ఒక నార్వేనాక-ఒక వెనెట్రానాక ముంచబడినవి. మొత్తము 20,000 టన్నులు.

బెర్లియను సహాయ నాకలను ముంచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— జర్మనులు ప్రకటనకు పూర్వమే యూరప్రెమియోక ముంచబడినది. వారిలోని నావికులు ఇంచుమించుగ నందరును మడసిరి. జనవరి 31-వ తేదీకి ఈవల లాసక్రమాను నాక ముంచబడినది. 25 గురులో మొక్కడు మాత్రము బ్రతికెను. ఈ రెండు నాకలకును గురుకులు స్పష్టముగ నేయబడినవి. దీనివలన బెర్లియం సహాయమునకు హానికలిగినది.

చర్మముల పరిశ్రమ

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— జర్మనులు ఇండియా చర్మముల వ్యాపారమును పూర్తిగా మానుటకును మరల ప్రారంభింపకుండుటకును దౌరతనమువారు ఏర్పాటులను చేసినవో-అచట తాము యంత్రాలను సేర్పరచి పనిచేసెదమని బ్రిటను దేశము వందలి చర్మముల పనివాండు సంసిద్ధులైరి.

ముఖ్య సమాచారములు.

(0)

బహుమాత్ర వ్యాధినిగూర్చి కలకత్తాలో మేజరు డిమెక్స్-గారు మరల 1-1-1917 మొదలు 6 నెలలు పరిశోధనము జరుపుటకు అనుమతించిరి.

ఫిల్లీలోని భారతీయ పరిశోధక నిధి సంఘము వారు కరాచిలో మేజరు గ్రెయిగుగారు రోగ లక్షణమును గూర్చి ఆరుమాసములవరకును పరిశోధనలను జరుపుట కనుమతించిరి.

పి. డబ్ల్యూ. డి. గమావేశము కలకత్తా నగరమున 9 వ తేదీని మరల జరిగినది. ఓస్వాల్డు మార్పిసుగారును జే. సి. బెనర్జీ గారును జే. హార్వర్డు గారును సాక్షు మిచ్చిరి.

మైనరు సాపరు దళములకు నాయకులుగనున్న రాయలు ఇంజనీరు దళముల కెస్తానులకు యుద్ధారంభము నుండియు నెలకు రు 240లు చొప్పున జీత మిచ్చుటకు ఇండియా యంత్రిగారు అనుమతి నొసగిరి.

ఇండియానుండి మెసపోటమియాకు యుద్ధావసానము వరకును ధీపల్ల తెలిగ్రాయలను సగము రేటులకు పంపుటకు ఇండియా యంత్రిగారు అనుమతించిరి. ఈజిప్టు సంగతి ఆలోచనలోనున్నది.

సేనలకు ఆదాయపు పన్నును విధించుటలో ఏడెను లోని సేన ఇండియా సేనగా భావింపబడినట్లు ప్రకటింపబడిన తేదీ మొదలు నట్లు పరిగణింపబడిన సేనయందలి యుద్ధోగ్యులకు మాత్రమే ఆదాయపుపన్ను విధింపరాదు. ఇదిదేశ సేనలో నున్నవైనికో-ద్వోగ్యులకు వర్తించదు అని ఇండియా దౌరతనము వారు ప్రకటించిరి.

4 తేదీ సాయంత్రము బాపట్ల పుర స్వపరిపాలనా సంఘ కాఖ తరపున నొక సభ సమావేశమయ్యెను. సభ్యులందరు సేకగ్రీవముగా నిట్లు నొక్కి-వక్కాణించిరి. “హార్డింజు ప్రభువుగారు బంధక వ్రాత మిక సాగదని ప్రమాణ పూర్వకముగా చెప్పినను ఫిజీదీవులవారు దౌరతనమువారిని కూలీల నడుగుచున్నారు. ఈ బంధకవ్రాతమును సమూలముగా వెరికి నేయవలసినది.

విజయనగరం యువరాజైన కుమార అలకనారాయణ గజపతిరాజుగారి యువసయన మహారాష్ట్రము వారణాసివద్ద బృందాచలమున 1 వ తేదీని మిగుల వైభవముతో జరిగెను. విజయనగరం రాజాగారును రాజియు నొక దినము ముందుగా విచ్చేరిరి. ఉపసయనానంతరము రాజాగారును, కుమారులును వింధ్యావాసిని దేవాలయమునకరిగి యర్చనల చేసిరి. రాజాగారు వారణాసిమహారాజాగారి నిలయమున 4 తేదీ వరకునునసెంతురు.

నర్. ఎస్. సి. సింహా; సర్. జేమ్సు మెట్టను - వికసీరు యహా రాజాగార్లకు ఈ నెల 6 వ తేదీ సాయంత్రములు బొంబాయి నగరమున నరోత్తమ మురార్జీ గోకులదాసుగారి శాంతి ధనమున బొంబాయి భారతీయ గర్జక సంఘమువారు తోటనిందు చేసిరి. వెల్లింగ్టను ప్రభుదంపతులు భోపాలు జేగముగారు సంస్థానాధిపతులు మున్నగు ప్రముఖులు మెక్కుషండి ఆహూతులై వచ్చిరి. సంఘాధ్యక్షులగు కామల్లాసు గారు స్వాగత మొసంగిరి. అతిథులు ముగ్ధురను. ఉచితోత్తరముల నొసంగిరి.

భారతీయ పరిశ్రామిక సంఘసభ్యులగు సర్ ప్రాస్మిసు స్టీక్లెబ్బ, డాక్టరు హాక్స్-స్టను, వై.వి.లో, ఆల్ఫ్రీడు ఖాట్రన, సర్ దోరబుతాతా, సర్ ఆర్. ఎస్. ముఖర్జీ, గార్లను కార్యదర్శి ఆర్. డి. బెలుగారును ఈ నెల 9-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బొంబాయిత్తూరునుండి స్పెషలు రైలు బండివారి వచ్చి మైసూరు ఉదకమండలమిదుగా మోటారు బండివారి బెంగళూరుకు వచ్చిరి. ఇచట వీరు విచారణయు పరిశ్రామిక స్థాన పందర్శనయును జరుపుదురు.

బంధకవ్రాతమును ఖండించుటకు శుక్రవారమునాడు సాయంత్రముల బొంబాయి నగరమునందు సర్ జేమ్స్టీక్లెబ్బ అధ్యక్షులక్రింద సభ జరిగినది. అధ్యక్షులును సర్ చంద్రావర్మరు. డాక్టరు మెకి చెను. మెహతాసతి, పోలకు. జగమోహదాసుసతి, హెచ్. ఏ. వాడియా, డాక్టరు, సర్. గారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. స్థానపెరిడు, గంధి-కురుస్త్రి కన్యగా ర్హపన్యసించిరి.

తీర్మాన మిటుల చేయబడినది “లండను నగరమునందు సమావేశము 31-5-17 వ తేదీ లోగా జరిగినను జరుగకున్నను వారేటుల నిర్ధారణ చేసినను ఆ తేదీకి పిమ్మట బంధక వ్రాత విధానము అరులు జరుపబడ గూడదు. లండను సభకు భారతీయ సంఘములు నియోజించిన ప్రతినిధులను మాత్రమే పంపవలెను. అను తీర్మానమును చంద్రావర్మరు గారును “లండను సంఘమువారి తీర్మానమునుగూర్చి ప్రజలు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ తెలుపువరకును వాని నాచరణమునకు తేగూడదు. మరియు నీలోపల కుటుంబములను తప్ప స్త్రీలను గాని పురుషులను గాని విడిగ పంపగూడదను” తీర్మానమును వాడియాగారు నుపపాదించిరి. రెండు తీర్మానములు నంగీకరింప బడినవి.

ఒక సంవత్సరముకంటె మరియొక సంవత్సరమునందు బందరునుండి హార్టహండు పరీక్షకు వెళ్లినవారు చాలవంది తగ్గిపోవుచున్నారని ఒకరు మాకు తెలియజేయుచున్నారు. విషయమునుచదువురా రిందునకు కారణము. విషయమును చదువువారిని నూపరింపెం డెంటు నియమించవలసియందును. వారు పరీక్షకు వచ్చువారు చెప్పకొననన వినుటలేదట. సరిగ విషయమును చదువువారు లేకపోవుటవలన బందరునందు హార్టహండు చదువుకొనుచున్న వారికి నిరుత్సాహకరముగనున్నది. వారి తరస్థలములకు పరీక్ష దరఖాస్తులను పంపుచున్నారు. పరీక్షాఫలితములు బందరు నందు సంతృప్తికరముగ లేవట పట్టణమునం దెందలో హార్టహండు వచ్చిన వారున్నను, జిల్లాకొట్టు శిరస్తా వారుని విషయమును చదువు వారినిగ నూపరింపెం డెంటు నియమించిరి. శిరస్తావారు 1864 వ సంవత్సరమునకు పూర్వమెప్పుడో పరీక్ష నిచ్చి యుండిరి. ఇప్పుడు వారు పింఛను పుచ్చుకొను స్థితియందున్నారు. విషయమును సమక్షముతో చదువుటకు బదులుగ వారు మొదటి 20కి నిమిషములందును ఆదరబాదరగను తరువాతను, నిమిషమునకు 10 మాటల వంతునకు చదివిరి. ఇందువలన దరఖాస్తు పరీక్షకు వచ్చినవారు నిరుత్సాహము పొంది పరీక్ష పూర్తిగాక మునుపే ఇండ్లకు పోయిరి. దరఖాస్తుపరీక్షకు పది పదిహేనుమంది వచ్చిరి. వారిలో నొక్కఁడును నెగ్గియుండలేదు. విషయమును చదువువారిని బట్టి పరీక్ష జయాపజయముండను. నూపరింపెం డెంటు గారందువిషయమై యొచ్చింది మరియొకరిని నియమించియో, లేదా ఆ నిర్ణయాధికారమును నోబిలు కాలేజి సేవనలు కాలేజి వారికి వదలుటయో యుక్తము. లేనియెడల బందరులో నెవరిని పరీక్షింపక ఇతర స్థలములకు పంపుట వలెననిది.

హిందూపురమునందు నెల దినములుగ నచ్చటచ్చట యెలుకలు పడుచున్నవి. ఒకే గృహమున నల్వరు మృతి నొందిరిని ఒకరు తెలియ జేయుచున్నారు.

హిందూస్థానీ సంగీతము. - విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో గాలే హాఫీజ్ ఖాన్ (గ్వాలియరు) గారు 11 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు హిందూస్థానీ పాటల కచ్చేరి చేయుదురు.

అమృతాంజనం డిపోవారి దినోత్సవములు

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి 0-10-0
కుంకుమ పువ్వు	తులము 1-కి ... 2-0-0
గోరోజనము, మంచినీ	... 7-0-0
పచ్చకర్పూరం	... 2-0-0
బాలాచ్యుతము	సీసా 1-కి ... 0-12-0
మండుకు నూనె	సీసా 1-కి ... 0-6-0

మోహినీ తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువ జేయును, కండ్లకు చలువ జేయును వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు చాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్.

“కాక్ ఆండు కీ”

ప్రైండు
క్యాండిల్సు.

హిందూదేశములో, హిందువుల యువయోగము
నిమిత్తమై తయారు చేయబడినవి.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు సోలు ఏజంట్లు:—

ది సౌత్ ఇండియన్ ఎక్స్పోర్ట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం. 37 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరస్థానములకు కాకినాడకు సబ్ ఏజంట్లు:—

ఎన్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్

వి కా ఖ ప ట్టణము.

(661)

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనులోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వృద్ధయశోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వస్థస్థలితము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలిసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ పులవినర్జన మగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనాపానపుత్రిక పార్శ్వలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవస్థ్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టి కావి పనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు వంపులు వంపులుగ వంచబడిన శేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇరుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతినందర్భరముల పునా నాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి సంతోనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరుమోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 555 రు,

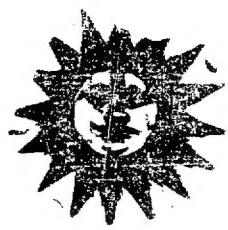
389

మదరాసు.

(వై కామ్రాజ్ గోరనపల్లి ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

కుంకుమపువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ ఆండు కంపెనీ.
(53) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

క్రికేటులైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-2-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

కె.బి. జోషి ఆండు కో,
నెక్చురి బిల్డింగు

నెం. 821, హరన్బీరోడ్డు,
పోర్టు, బొంబాయి.

పూర్వముగా నవీన మయినది.

లోడవుక్ ఫోర్సు పంపు.

25 అడుగుల లోతునుండి నీర్లునోడి

అంత ఎత్తునకు వైకిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులు తోడును. 2 అంగుళములు ను ఖము. నిష్పూను చల్లార్పుటకును, నీటిని వైకి కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయబడు ను. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి ను లభ్యముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు స్వల్పశక్తితో ఎడతెగని ధార ప్ర వహింపజేయును. ఒక్క మనిషి పని చాలును.

డీప్ వెల్ గుంపు ఇతర పంపులు కావల యునేని మాకు వ్రాయుడు.

వెల రు. 55.

K. B. JOSHI & Co.,
No. 321 Haranby Road, Fort.

537

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసచరణ్ణి విరచితములగు పదు నెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు వుట్టివని? తులభేదము శేల కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుటమా తెలి? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియు న్నువి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై మంచియభిసాహును నిచ్చి యున్నారు. తెలిమిగుల సులభము. 400 పుటలు వెల 4-0-0. అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కమ్ములు వేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భాగవద్భావము. 2000 పద్యములకలపు. మంచికాగితములవై అచ్చు, కాలికోదైందు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26]

జనమంచి శేషానికర్త,

తెలుగు పండితుడు.

మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.
క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, వడవడము, పులితేపురాదు, భేమలు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యెలాగున గర్భ కోధ న గావించును.

1 పౌను, 1 పౌను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జ రు గా రి
లీవరు టానిక్.

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంధించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స్త్రీ స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

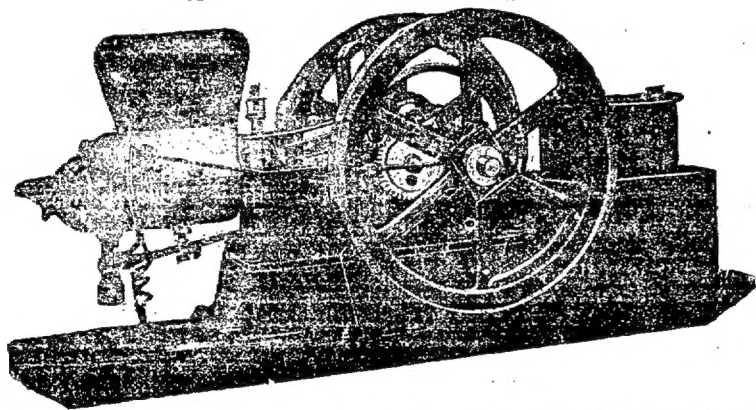
ఈ సొల్యూషన్ పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd.
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక పేరు నుదాహరించ గోరెదము.
368

“ఆమెకో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను నీపిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయుంపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలను.

వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుబ కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6 బి. హెచ్. పి. వరకు స్త్రీకమువారిగా వూ వద్ద ప్లాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును వెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.

బెన్టు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

327

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును. నువాసనగలిగి యుండును. ప్రసియింట నుండదనిది.

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. పంచభావగల చీటిని చూచి కొనుడు !!

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి.
7, తంబునెట్టి వీధి, మదరాసు.

అత్యద్భుత ఆయుర్వేద
మూలరోగాంతక గిన్నె

ఈ గిన్నె యందు మంచి మజ్జిక చేసి రెండు నిమిషములు వుండనిచ్చి 10 దినములు ప్రాతః కాలం నందు పుచ్చుకొనిన సమర్థుల మూలరోగములు నివారణ యగును. ఇది గాక అజీర్ణము, శీతజ్వరములబద్ధకము ఇత్యాది, రోగముల తప్పుక పోగొట్టును. ఇందుకు పద్ధతములేదు. ఇందు రసాది ధాతువర్గము చేరలేదు. పరిశుద్ధమగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. వెల 5-0-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

యోగ్యతాపత్రములు

1. నేటు బాలకృష్ణ టాకర్ (బాంకర్) పికానిక్ 7 సం॥ముల మూలము, 2. మెసర్య హనుమాన్ దాసు మేతా గారు, వత్సలాపీఠి, ముల్కవాబజారు, కలకత్తా, 10 సం॥ముల మూలము, 3. పనిలాల్ డి శ్రీమాలిగారు, పాకారు పేట, మదరాసు, 11 సం॥ముల మూలము, 4. మిస్టరు కె. పి. కృష్ణ మీనన్ గారు, బారిష్టరు, సాలపురము, 5. గోకులదాసుగారు (గుజరాత్) హైదరాబాదు (డక్కను) 10 సం॥ముల మూలము, 6. మె॥ ఆరుముగ శెట్టిగారు, 55, తిరుపత్రియూరు, పెద్దకాల, మదరాసు. 4 సం॥ముల మూలము. గుణమిచ్చెనని వ్రాసి యున్నారు. ఇవిగాక అనేకులను యీ రోగమునుండి విముక్తి చేసిసారము. మెడలిట్లు

ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎన్. శర్మగారు, యె. యం. యె. సి. బాలకృష్ణ డి.ప.ధాలయం, 177, చై నాబజారు మదరాసు.

పోర్టు ట్యూ రింగు మోటారు బండి.

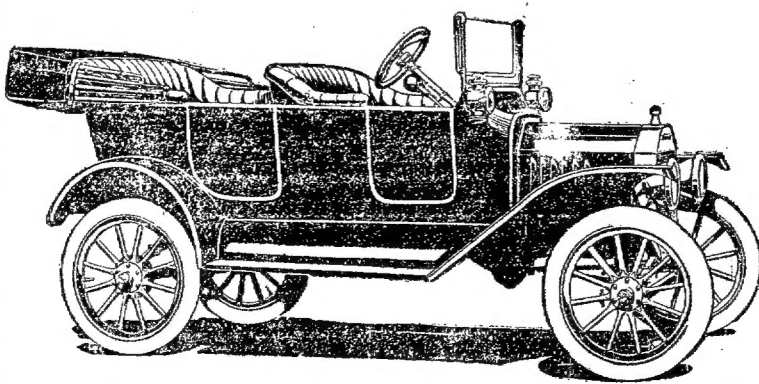
(572)

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రు. 3300

హుద్దక్కన్, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైట్లపనులు, గ్లియోటిక్ కొమ్ము, గాలితెర, స్ప్రీచక్రము, ట్రైరును ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

ఫోర్టుకారును కొనుడు; ఏలనన, ఎవరికై నను ఎచ్చటనున్నను, స్థితియందున్నను చక్కగ పనిచేయును. ప్రత్యేకములగు సామానులతో మోటారు కారుల తయారు చేయుటలో పేరొందిన పనివాండ్రచే తయారుచేయబడినది. అది మిక్కిలి దిట్టమయినది. తేలిక అగుట దానివలన క్యూములు తక్కువలో తక్కువయ్యెను.

అయ్యది మిక్కిలి ప్రత్యేకములయిన సామానులతో చేయబడినది. వెనాడియం ఉక్కు ప్లాట్ఫర్మును-పరికర, ఫోర్టుమ్యాము, మిగుల

దిట్టమయినది. అయినను బజారునందు దొరుకగల ఉక్కులో మిక్కిలి తేలికయిన ఉక్కు కావున అధిక క్యూములయినది.

ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మోటారుకారులలో ఫోర్టుకారులు సగమున్నవి. ప్రపంచములోని మహాజనులు యీబండిని ఉపయోగించి చూచి ప్రత్యేకమునదని రుజువు చేసిరి. ఇతర మోటారుకారులవలె గాక దీని వై వ్యయపరచబడ్డ ధనమునందలి ప్రతిరూపాయికిని తగిన మోటారుపనిని చేయించుకొననగును.

ప్రపంచమంతటను పనిచేయుచు స్వంతదారులకు సంతోషముగలిగించు మోటారుకారు ఇదియే. ఏదేశమున ప్రయాణము చేసినను చేయుదురుగాక ఫోర్టును కొనుడు. ఇప్పుడే కొనుడు. స్ప్రీచక్రము ట్రైరుతో సహా రు. 3300 - పెద్దస్థితురు మోటారు కారులతో ఇప్పుడే వచ్చినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే ఆర్డరు వ్రాయించును. తేటన్న ఆకాశము కలుగలదు. వ్రాయనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు నుదహరించుడు.

Oakes & Co., Ltd, Madras.

ఓక్సు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.